

HET AFWEGINGSKADER GOLF : VOOR NIEUWE EN UITBREIDING VAN BESTAANDE 9-HOLES GOLFTERREINEN IN DE PROVINCIE ANTWERPEN

Een handleiding

**Provincie
Antwerpen**

Departement Ruimte, Erfgoed en Mobiliteit
Dienst Ruimtelijke Planning

Het Afwegingskader Golf is het resultaat van een onderzoek dat werd gevoerd door Grontmij België in opdracht van en ondersteund door de provincie Antwerpen.

Een uitgave van :
Provincie Antwerpen
Departement Ruimte, Erfgoed en Mobiliteit
Dienst Ruimtelijke Planning
Desguinlei 100
2018 Antwerpen

Redactie :
Provincie Antwerpen - Dienst Ruimtelijke Planning
Provincie Antwerpen - Dienst Communicatie
Grontmij Belgium

Projectgroep :
Provincie Antwerpen | Grontmij Belgium | Toerisme Vlaanderen
| Bloso | Departement Onroerend Erfgoed | Ruimte Vlaanderen |
Departement Landbouw en Visserij | LNE Vlaanderen | Vlaamse
Vereniging Golf | gemeente Boom | gemeente Rumst | gemeente
Nijlen

Fotomateriaal :
Met dank aan de Vlaamse Vereniging Golf
Met dank aan de provincie Antwerpen

Publicatiedatum : 14 april 2016

VOORWOORD

De provincie Antwerpen heeft de afgelopen jaren heel wat vragen ontvangen over de ontwikkeling van 9-holes golfterreinen. De nood aan bijkomende terreinen is al langer bekend en maakt ook deel uit van het Bovenlokaal Sportinfrastructuurplan van de provincie.

Om te vermijden dat we alle vragen over golfterreinen ad hoc moeten beantwoorden, hebben we het Afwegingskader Golf ontwikkeld. Dat brengt de kwalitatieve randvoorwaarden op het vlak van inrichting en medegebruik voor golfterreinen in onze provincie in kaart.

Dankzij dit document kan u zelf aan de slag met het geoloket Golf en kan u de kwalitatieve randvoorwaarden van potentiële locaties in kaart brengen. Hiermee willen we u als lokale overheid, investeerder of particulier een beeld geven van waar en op welke manier u met uw plannen eventueel aan de slag kan.

Aarzel niet om contact op te nemen met onze dienst Ruimtelijke Planning voor een overleg. De provincie Antwerpen is voorstander van meer golfterreinen, op voorwaarde dat zij goed worden ingepast in het landschap. Dit is niet vanzelfsprekend en daarom wil het provinciebestuur u met het Afwegingskader Golf een belangrijke ondersteuning bieden.

Veel succes,

Luk Lemmens, gedeputeerde voor Ruimtelijke Ordening Provincie Antwerpen

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	4
INLEIDING	5
LEESWIJZER	8
OPBOUW VAN HET GEOLOKET GOLF	10
ALGEMENE RUIMTELIJKE UITGANGSPUNTEN	12
NO GO-ZONES	14
RANDVOORWAARDEN STELENDE CRITERIA	21
AANBEVELINGSCRITERIA	55
CHECKLIST	65
BIJKOMENDE AANDACHTSPUNTEN	67
HANDLEIDING GEBRUIK GEOLOKET GOLF	73
BIJLAGE : LINKS NAAR INTERESSANTE DOCUMENTEN	80

INLEIDING

Het doel van het Afwegingskader Golf is om een eerste indruk te geven van de kenmerken van een gebied en de (kwalitatieve) randvoorwaarden die hieraan zijn gekoppeld, wil men een 9-holes golfterrein aanleggen. De randvoorwaarden hebben betrekking op inrichting, verweving van functies en medegebruik. Zodoende heeft men, na toetsing aan het Afwegingskader Golf, een eerste idee over de manier waarop een golfterrein al dan niet kan worden ingepast op een bepaalde locatie en hoeveel ruimte bijkomend zal moeten worden voorzien om verweving of medegebruik op het terrein mogelijk te maken, rekening houdend met de kenmerken van het gebied.

Het afwegingskader bestaat uit een geoloket en de begeleidende handleiding en is zo opgebouwd dat het door iedereen kan worden gebruikt (particulier/ontwikkelaar, overheden, ...).

De provincie ontwikkelde dit afwegingskader specifiek voor de realisatie van nieuwe en de uitbreiding van bestaande 9-holes golfterreinen (type II), daar zij voor dit type bevoegd is.

Let op!

Het afwegingskader Golf is een eerste toets en vervangt de bestaande instrumenten niet. Er zijn naast het afwegingskader ook andere beleidsdocumenten, juridische kaders en visiedocumenten (zowel op Vlaams, provinciaal als gemeentelijk niveau) die bepalend zijn voor de mogelijkheden binnen een gebied. Hier moet uiteraard ook rekening mee worden gehouden bij verder onderzoek in functie van de mogelijkheden van realisatie van een 9-holes golfterrein.

Het Afwegingskader Golf doet, rekening houdend met de ligging en de specifieke kenmerken van een locatie, een uitspraak over volgende elementen :

- Is de ontwikkeling of uitbreiding van een golfterrein op deze locatie al dan niet mogelijk?
- Met welke functie(s) dient de golffunctie gecombineerd te worden?
- Wat zijn de (kwalitatieve) randvoorwaarden op het vlak van medegebruik en wat zijn de gevolgen hiervan op de totale oppervlakte en inrichting van het golfterrein?

Let op!

Het afwegingskader geeft een eerste weergave van de kenmerken en randvoorwaarden van een bepaald gebied. De effectieve mogelijkheden naar invulling en inrichting worden bepaald in verder overleg met o.a. de provincie Antwerpen en concreet gebiedsgericht onderzoek.

VAN IDEE TOT UITVOERING

Het doel van het Afwegingskader Golf is om in een vroeg stadium een idee te geven over de mogelijkheden en randvoorwaarden op het vlak van inrichting, medegebruik en nevenfuncties bij de realisatie van een 9-holes golfterrein op een bepaalde locatie.

Het Afwegingskader Golf bestaat uit een geoloket en een begeleidende handleiding en is zo opgesteld dat het door iedereen kan worden gehanteerd:

- Een particulier/ontwikkelaar met een idee voor de realisatie van een 9-holes golfterrein op een bepaald terrein
- Een gemeente die een vraag krijgt over de mogelijkheden op een bepaalde locatie
- De provincie die een vraag krijgt in verband met de realisatie van een 9-holes golfterrein
- e.a.

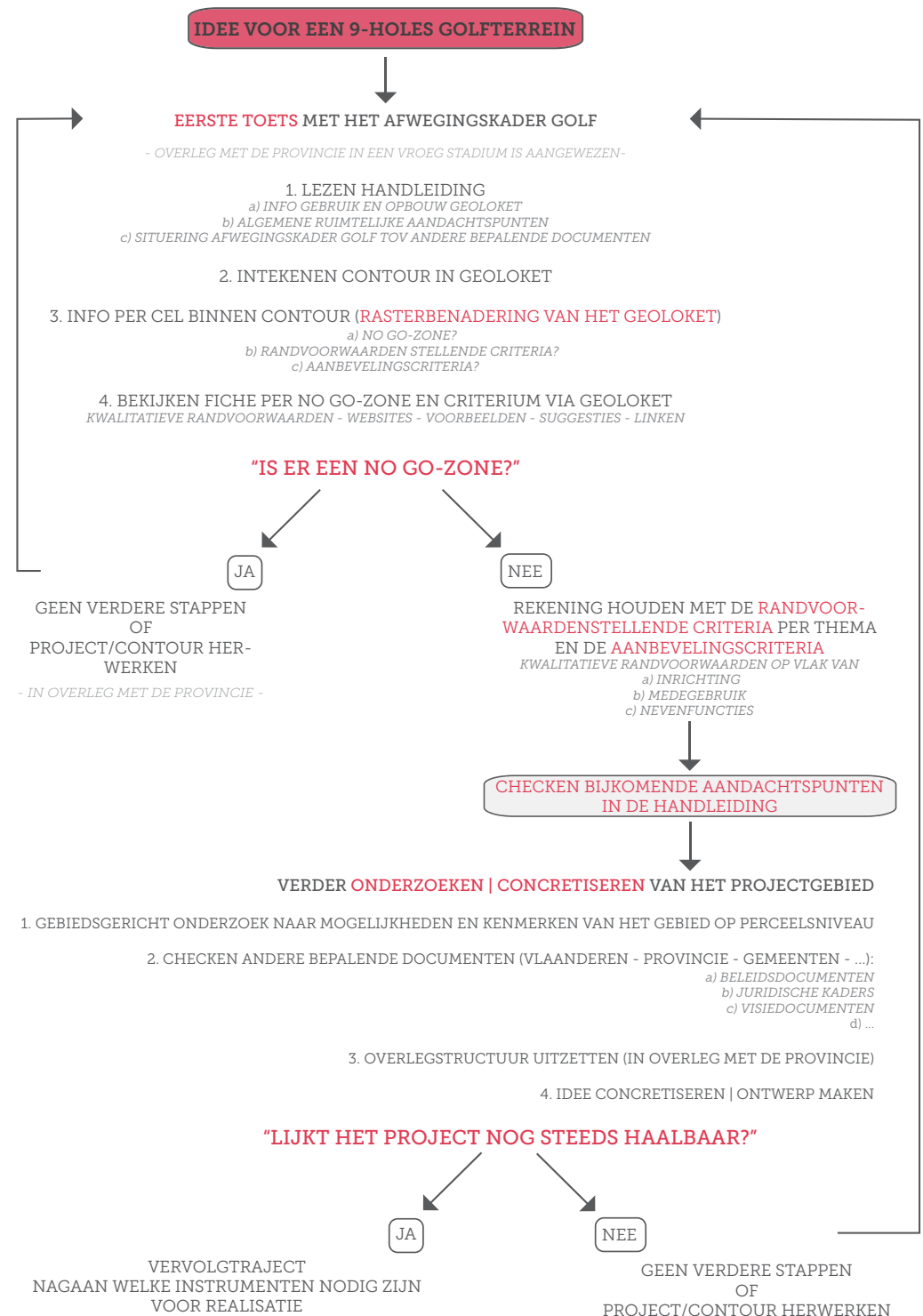
Het Afwegingskader Golf kan je terugvinden op de website van de provincie Antwerpen, www.provincieantwerpen.be, zoek op 'afwegingskader golf' in de zoekbalk.

Eerst dient men de begeleidende handleiding door te nemen. Dit document geeft meer informatie over het doel van het Afwegingskader Golf en over de opbouw en het gebruik van het geoloket. Tevens worden de algemene ruimtelijke uitgangspunten, waaraan elk golfterrein moet voldoen, toegelicht. Bijkomend wordt verduidelijkt dat het Afwegingskader Golf slechts een eerste toets is van de mogelijkheden in een gebied. Naast het afwegingskader dienen ook andere beleidsdocumenten, visies en juridische kaders te worden geraadpleegd.

Na het doornemen van de begeleidende handleiding kan het geoloket geraadpleegd worden.

Door in te zoomen op de specifieke locatie waarvoor interesse wijst het geoloket snel uit of (delen van) het gebied als no go-zone worden aangeduid en welke randvoorwaarden stellende- en/of aanbevelingscriteria bepalend zullen zijn.

In gebieden die zijn aangeduid als no go-zone zijn de natuur-, landbouw-, landschappelijke en/of erfgoedwaarde zeer hoog en is de realisatie van een golfterrein niet mogelijk. Via het geoloket kan voor elke no go-zone een fiche worden geraadpleegd waarop wordt verduidelijkt waarom deze geselecteerd werd als no go-zone.

Indien (delen van) het gebied gelegen zijn in no go-zone dient de contour van het gewenste project herbekeken te worden. Deze oefening kan in samenwerking met de dienst Ruimtelijke Planning (DRP) van de provincie Antwerpen gebeuren.

Indien binnen de contour geen gebieden zijn gelegen die à priori worden uitgesloten voor de ontwikkeling van een golfterrein, kan via het geoloket verder gekeken worden naar welke de kenmerken zijn van het gebied en welke criteria (randvoorwaarden stellende en aanbeveling) bepalend zullen zijn.

Via het geoloket kan men voor elk criterium dat van toepassing is in het gebied waarvoor interesse is, de bijhorende fiche raadplegen. Deze fiche bevat kwalitatieve randvoorwaarden op vlak van inrichting, medegebruik en nevenfuncties, alsook voorbeelden, suggesties, linken naar nuttige websites en wetgeving, e.d.

Na het doornemen van de verschillende fiches kan een algemeen beeld gevormd worden van de kenmerken van het gebied en de randvoorwaarden in functie van de wijze van medegebruik op het golfterrein (een clustering met andere recreatieve functies, een zachtere vorm van medegebruik (met erfgoed of landbouw) of een intensieve verweving met de natuur) en de daaruit volgende kwalitatieve eisen in functie van de inrichting.

Let op!

- Gezien de rasterbenadering is het geoloket een abstracte weergave van de kenmerken van het gebied. Voor een gedetailleerd beeld van de kenmerken, mogelijkheden en randvoorwaarden is gebiedsspecifiek onderzoek op perceelsniveau nodig. Hiervoor kan het nodige overleg georganiseerd worden.
- Niet alle informatie die bepalend is voor de mogelijkheden in een bepaald gebied is beschikbaar in of te vertalen naar GIS. Deze informatie is bijgevolg niet opgenomen in het geoloket, maar moet

ook mee in rekening gebracht worden bij het onderzoek naar de mogelijkheden en randvoorwaarden op vlak van inrichting, medegebruik en nevenfuncties bij de realisatie van een 9-holes golfterrein. Naar deze bijkomende aandachtspunten wordt verwezen in de begeleidende handleiding: m.n. beleidsdocumenten, juridische kaders, visiedocumenten op de verschillende niveaus.

Indien het project, na het bekijken van de criteria en bijhorende fiches in het geoloket en een toets aan de bijkomende aandachtspunten, nog steeds haalbaar lijkt, kan in overleg met DRP gekeken worden op welke manier en met welke instrumenten de aanleg van het 9-holes golfterrein kan worden verwezenlijkt.

Indien het project niet kan voldoen aan de kwalitatieve randvoorwaarden uit het Afwegingskader Golf of niet conform is met de bijkomende aandachtspunten, moet het project herbekeken worden.

Let op!

Het is mogelijk dat de potentiële locatie voor een golfontwikkeling tijdens de screening met het geoloket niet als no go-zone werd geëlimineerd, maar dat deze na toetsing aan de kwalitatieve randvoorwaarden opgenomen op de fiches en/of de bijkomende aandachtspunten alsnog niet evident blijkt als potentiële zone voor golfontwikkeling.

LEESWIJZER

De leeswijzer geeft een overzicht van de inhoud en de indeling van deze begeleidende handleiding van het Afwegingskader Golf voor 9-holes golfterreinen in de provincie Antwerpen.

OPBOUW VAN HET GEOLOKET GOLF

Het Afwegingskader Golf bestaat uit een begeleidende handleiding (dit document) en een geoloket. Het hoofdstuk 'opbouw van het geoloket' licht de technische principes achter het geoloket toe. Er wordt gewerkt met een raster van 250m bij 250m dat over de gehele provincie is gelegd, waardoor cellen ontstaan. Elke cel wordt getoetst aan een aantal geselecteerde criteria, ingedeeld volgens de thema's natuur-bodem-water, landbouw, erfgoed en landschap. De aanwezigheid van sommige van deze criteria binnen een bepaalde cel zal leiden tot randvoorwaarden met betrekking tot de ontwikkeling/inrichting van een golfterrein. Andere criteria benadrukken de opportuniteit van de realisatie van een golfterrein op een bepaalde locatie. Het geoloket tracht op een snelle manier een eerste inzicht te verschaffen in de kenmerken van een gebied. Het is een eerste toets, gebaseerd op geabstraheerde informatie en dient dus op die manier gehanteerd te worden.

ALGEMENE RUIMTELIJKE UITGANGSPUNTEN

De provincie Antwerpen selecteerde een aantal algemene ruimtelijke uitgangspunten waaraan elke potentiële ontwikkeling van een golfterrein moet voldoen. Deze worden toegelicht in het hoofdstuk 'algemene ruimtelijke uitgangspunten'.

NO GO-ZONES

De no go-zones zijn gebieden waar de natuurlijke, de landschappelijke, de erfgoedkundige of de landbouwwaarde zodanig groot is, dat deze niet in aanmerking komen voor de realisatie van golfterreinen. Binnen deze zones is de ontwikkeling van een golfterrein onmogelijk. In dit hoofdstuk worden de no go-zones opgelijst alsook hun selectie toegelicht.

RANDVOORWAARDEN STELENDE CRITERIA

Zoals reeds eerder aangehaald worden de cellen, waarin de provincie Antwerpen is onderverdeeld in het geoloket, gescreend op het voorkomen van bepaalde criteria. Criteria waarvan de aanwezigheid zal leiden tot (kwalitatieve) randvoorwaarden met betrekking tot de inrichting van een golfterrein worden randvoorwaarden stellende criteria genoemd. In dit hoofdstuk worden deze randvoorwaarden stellende criteria thematisch opgelijst. Per criterium werd een fiche opgemaakt waarin belangrijke do's and don'ts bij de aanwezigheid van dit criterium zijn opgenomen. De aanwezigheid van bepaalde randvoorwaarden stellende criteria zal leiden tot richtlijnen inzake medegebruik of verweving van de golfactiviteiten met andere functies.

AANBEVELINGSCRITERIA

Zoals er criteria zijn die randvoorwaarden zullen stellen aan een mogelijke ontwikkeling van een golfterrein, selecteert de provincie eveneens criteria waarvan de aanwezigheid binnen een bepaalde cel net tot aanbeveling voor een golfterrein zal strekken. Dit zijn aanbevelingscriteria. Indien een zoekzone wordt gekenmerkt door één of meerdere aanbevelingscriteria dan heeft het gebied potenties voor de ontwikkeling van een golfterrein of kan deze ontwikkeling een meerwaarde betekenen voor het gebied. Afhankelijk van het type aanbevelingscriteria biedt de locatie mogelijkheden voor een bepaald type medegebruik of verweving. Hier dient evenwel rekening te worden gehouden met eventuele randvoorwaarden stellende

criteria.

CHECKLIST

De checklist geeft een overzicht van de criteria die zijn opgenomen in het geoloket en kan bij de hand worden genomen bij gebruik van het geoloket.

BIJKOMENDE AANDACHTSPUNTEN

Aangezien in het geoloket enkel criteria kunnen worden opgenomen die a/ al naar een bruikbare GIS-laag werden vertaald en b/ bruikbare info opleveren op provinciale schaal, is het onmogelijk om alle aandachtspunten via het geoloket te detecteren. Daarom worden in deze handleiding bijkomende aandachtspunten geformuleerd die, naast de geselecteerde criteria in het geoloket, eveneens bepalend zullen zijn voor de mogelijkheden in een gebied.

HANDLEIDING GEBRUIK GEOLOKET GOLF

In dit hoofdstuk wordt kort het gebruik en de mogelijkheden van het geoloket toegelicht.

BIJLAGE : LINKS NAAR INTERESSANTE DOCUMENTEN

Een niet-limitatieve lijst van juridische kaders, studies en websites die interessant en/of bepalend kunnen zijn bij het onderzoek naar de mogelijkheden van realisatie van een 9-holes golfterrein op een bepaalde locatie, kan de gebruiker van het geoloket op weg helpen bij het verder onderzoek.

OPBOUW VAN HET GELOKET GOLF

Het geoloket Golf kan worden gezien als een eerste sneltoets die toelaat te detecteren hoe gevoelig een gebied is op het vlak van natuur-bodem-water, landbouw, landschap en erfgoed; of het gelegen is in een no go-zone en welke (kwalitatieve) randvoorwaarden worden opgelegd.

Let op!

Het geoloket vervangt geen bestaande documenten, procedures of studies, noodzakelijk voor de verwezenlijking van een golfterrein. Wel is het een aanvullende tool die op een snelle manier een eerste inzicht verschaft in de kenmerken van een gebied.

RASTERBENADERING

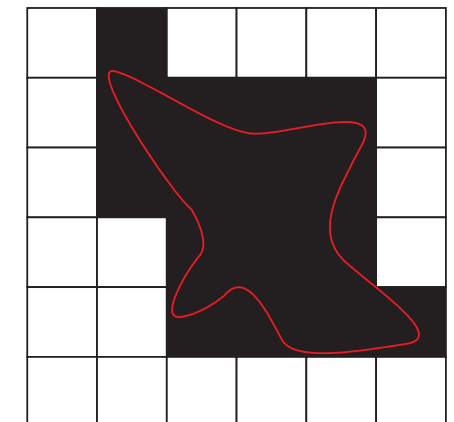
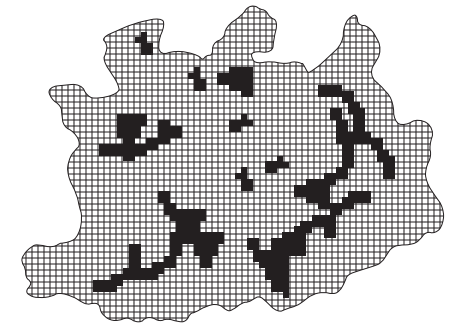
Aangezien per thema verschillende kaartlagen worden gebruikt, werd over het gehele grondgebied van de provincie Antwerpen een raster gelegd met een maaswijdte van 250m op 250m. De gekozen maaswijdte resulteert in cellen met een oppervlakte van 6,25ha die worden getoetst aan verschillende afwegingscriteria binnen de eerder benoemde thema's. Een 9-holes golfterrein zal 4 tot 8 cellen beslaan, afhankelijk van het ruimtebeslag van het medegebruik.

Door de rasterbenadering wordt dus een bepaald abstractieniveau toegepast voor de ruimtelijke analyse. Als dit niet zou worden gedaan, zou het kunnen gebeuren dat men net naast de contour van een belangrijk criteria klikt wanneer men klikt op een bepaalde zoekzone in een kaartlaag, of fouten maakt bij het afbakenen van het plangebied met een polygoon, waardoor er belangrijke informatie verloren gaat. Dit probleem wordt verholpen door de provincie Antwerpen op te delen in cellen.

De maaswijdte van deze cellen biedt voldoende detaileringsgraad en tegelijk ook een voldoende abstractieniveau om bovengenoemde fouten te vermijden.

Let op!

Deze rasterweergave kan er echter ook voor zorgen dat een no go-zone of een bepaald criteria wel aanwezig is in

een cel, maar na inzoomen en verder onderzoek blijkt dat het net niet binnen de contour van de eigenlijke zoekzone is gelegen. Daarom is het belangrijk te onthouden dat het geoloket op een abstracte manier tracht weer te geven wat er speelt in een bepaald gebied. Het is dus van groot belang te onthouden dat het geoloket wordt ingezet voor een eerste toetsing van een potentiële golfontwikkeling. Verder gebiedsgericht onderzoek is noodzakelijk.

KLEURCODE

In het geoloket wordt gewerkt met een kleurcode die aangeeft hoeveel criteria van een thema voorkomen binnen een bepaalde cel. Voor elk criterium in het geoloket werd een fiche opgemaakt. Deze dienen te worden geraadpleegd en nagevolgd worden.

Let op!

De kleurcode geeft dus geen waardering van de cellen weer, maar is louter een weergave van het aantal aanwezige criteria.

PROVINCIEGRENZEN

De correctheid van de informatie uit het geoloket hangt rechtstreeks samen met de correctheid van de kartering van een gebied. In zones waar kartering minder nauwkeurig gebeurde, zal de input voor het geoloket ook minder accuraat zijn. Vooral ter hoogte van de provinciegrenzen kan dit het geval zijn. Dit inzicht moet de golfontwikkelaar bij het hanteren van het geoloket steeds in het achterhoofd houden.

ALGEMENE RUIMTELIJKE UITGANGSPUNTEN

Als eerste stap onderschrijft de provincie Antwerpen 6 algemene ruimtelijke uitgangspunten waaraan elke ontwikkeling van een 9-holes golfterrein moet voldoen.

6 ALGEMENE RUIMTELIJKE UITGANGSPUNTEN

1. Het behoud en/of de versterking van de natuurwaarden in de provincie;
2. Het behoud en/of de versterking van de landschapselementen en -componenten in de provincie;
3. Het behoud en/of de versterking van een kwalitatieve landbouw in de provincie;
4. Het behoud en/of de versterking van de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen van de toeristisch-recreatieve knooppunten en netwerken in de provincie;
5. Het behoud en/of de versterking van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de nederzettingsstructuur in de provincie;
6. Het behoud en/of de versterking van het watersysteem in de provincie.

TOELICHTING BIJ DE ALGEMENE RUIMTELIJKE UITGANGSPUNTEN

Algemeen dient te worden gesteld dat golfterreinen op zijn minst inpasbaar moeten zijn in het bestaande landschap. Zo mogelijk, wordt bij voorkeur tevens een bijdrage geleverd aan het versterken van de identiteit en de landschappelijke/bouwkundige kwaliteiten van de desbetreffende plek.

Golf kan voor sommige gebieden een meerwaarde betekenen. In verstoorde/aangetaste landschappen kan de

landschappelijke aankleding met een golfterrein een meerwaarde aan het gebied geven. Door de golfterreinen te combineren met natuur- en landschapontwikkeling kan de aantrekkelijkheid van het landschap en de natuurwaarde worden vergroot. Een golfterrein kan hierbij een antwoord bieden op problemen zoals achterstallig onderhoud, toename aan verharding, (onvergunde) functies die niet in het gebied thuishoren, versnippering, aantasting van landschaps elementen, verbrokkeld beheer en wateroverlast.

Het inschakelen van een golfterrein in het toeristisch-recreatieve netwerk in de provincie of de realisatie ervan nabij de nederzettingstructuur kan eveneens een meerwaarde betekenen voor de gewenste ruimtelijke structuur in de provincie Antwerpen.

Voor andere gebieden kan golf een bedreiging vormen. De aanleg van golfterreinen in heel waardevolle gebieden zal altijd een impact hebben op deze landschappen of de natuurwaarde ervan. Vaak gaat het dan om de landschappen met een grote kenmerkendheid, representativiteit, cultuurhistorische kenmerken, erfgoedwaarde of unieke habitats. Handhaving van deze condities is vanuit landschappelijk, ecologisch, maar ook cultuurhistorisch oogpunt wenselijk. Ook in gebieden van bijzonder grote waarde voor landbouw kan het niet de bedoeling zijn een golfterrein aan te leggen.

Vanuit dit oogpunt besliste de provincie om een aantal gebieden binnen de provincie als no go-zone aan te duiden. Binnen deze zones is de landschappelijke, erfgoedkundige, natuurlijke en/of landbouwkundige kwaliteit te groot om de ontwikkeling van een golfterrein te overwegen. Anderzijds besliste de provincie ook om een set randvoorwaarden stellende en aanbevelingscriteria te formuleren. Dit opdat de aanleg van een golfterrein een maximale meerwaarde betekent voor zijn omgeving.

Een belangrijk aspect bij het Afwegingskader Golf is het type

medegebruik waarnaar gestreefd wordt in geval van een golfontwikkeling. Dit medegebruik kan worden gezien op vlak van natuur-bodem-water, landschap en erfgoed, landbouw en/of recreatie. Afhankelijk van de aanwezige randvoorwaarden stellende en/of aanbevelingscriteria in een gebied zullen de ambities inzake het medegebruik verschillend zijn.

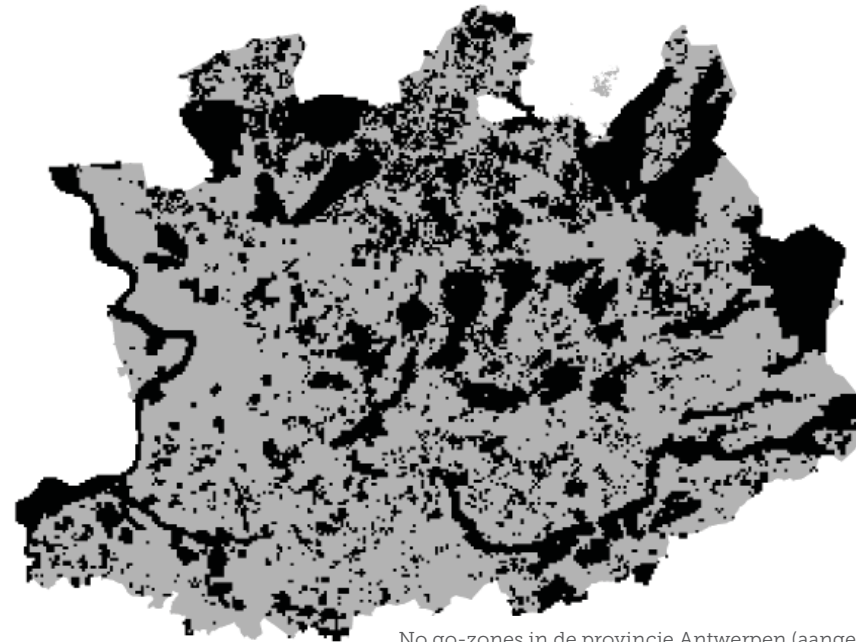
In zones waar de natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten hoog zijn, zal hoofdzakelijk gestreefd worden naar natuurverweving. Recreatief medegebruik zal hier hoofdzakelijk onder de vorm van verweving en zachte functies zijn. In andere gebieden kan dan weer een hoger ambitieniveau voor recreatief medegebruik nagestreefd worden, waarbij de golfactiviteiten met andere sporttakken kunnen geclusterd worden. Toelichting inzake het gewenste medegebruik kan worden teruggevonden op de fiches per randvoorwaarden stellende of aanbevelingscriterium.

NO GO-ZONES

De provincie Antwerpen wenst een aantal gebieden als no go-zone uit te sluiten binnen het Afwegingskader Golf. De no go-zones zijn gebieden waar de natuurlijke, landschappelijke, erfgoedkundige of landbouwwaarden zodanig groot zijn, waardoor deze niet in aanmerking komen voor de ontwikkeling van een golfterrein.

Volgende no go-zones werden in overleg geselecteerd :

1. Speciale beschermingszones en Ramsar-gebieden
2. VEN-gebieden
3. Erkende en Vlaamse natuureservaten en natuurgebieden met wetenschappelijke waarde
4. Ferrarisbos
5. Waardevolle bodemprofielen
6. Landbouwpercelen met hoge en zeer hoge impact volgens de LandbouwImpactStudie (LIS)

No go-zones in de provincie Antwerpen (aangeduid in het zwart)
- momentopname 2014-

FICHE N-G1 : SPECIALE BESCHERMINGSZONES EN RAMSARGEBIEDEN

In Vlaanderen zijn een aantal speciale beschermingszones (SBZ) aangeduid of voorgesteld voor aanduiding in het kader van internationale verdragen en Europese Richtlijnen. Het betreft de 23 Vogelrichtlijngebieden aangeduid inzake het behoud van de vogelstand, 4 Ramsargebieden en 28 Habitatrichtlijngebieden voorgesteld inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en wilde flora en fauna.

Op 23 april 2014 keurde de Vlaamse regering de besluiten tot aanwijzing van de SBZ en definitieve vaststelling van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten goed. Met de publicatie van deze aanwijzingsbesluiten in het Belgisch Staatsblad wordt de aanwijzingsprocedure van de SBZ in uitvoering van de Europese Habitatrichtlijn formeel afgerond.

Ramsargebieden zijn internationaal belangrijke waterrijke gebieden (aanwezigheid van watervogels, biodiversiteit en vispopulaties) die werden aangeduid en erkend als Ramsargebied. Dit is conform de Ramsar-Conventie dat in 1971 in Ramsar (Iran) werd opgesteld en in 1975 van kracht ging en door de Vlaamse Executieve op 27/05/1987 werd gewijzigd.

MEER INFO?

<http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/ef7919da-fb70-41ec-9009-0c849bea5168>

http://www.natura-2000.be/bepaling_SBZ

- momentopname 2014-

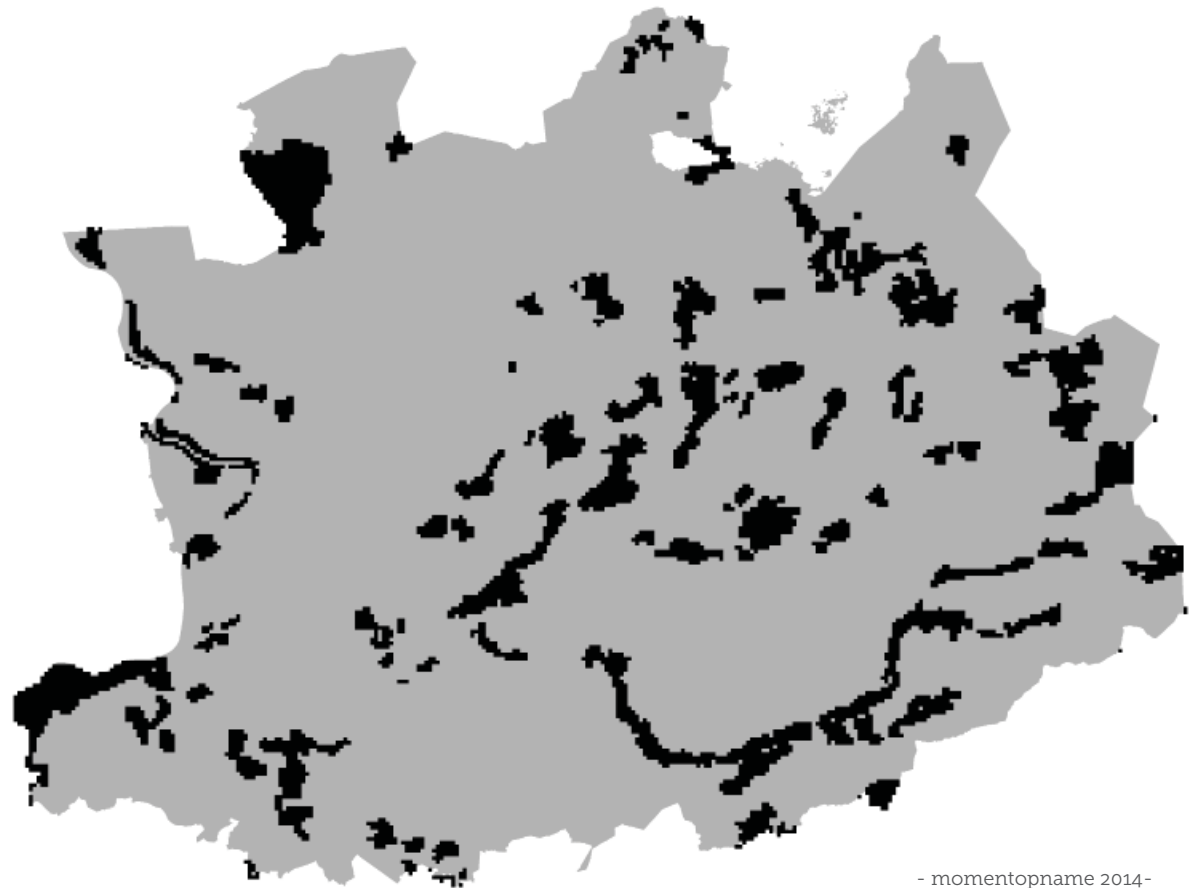
FICHE N-G2 : VEN-GEBIEDEN

Het Ruimtelijk Stuctuurplan Vlaanderen (RSV) van 23 september 1997 voorziet in de afbakening van een natuurlijke structuur. De kern van deze natuurlijke structuur zal bestaan uit 125.000 ha Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) waarin de functie natuur primeert. Het VEN bestaat uit Grote Eenheden Natuur (GEN) en Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling (GENO). De eerste fase van de afbakening van het VEN gebeurde in 2002-2003.

Deze gebieden worden als no go-zone opgenomen in het afwegingskader omdat zij van dermate grote natuurlijke waarde zijn. Bovendien betreft het aaneengesloten gebieden, waarvan verdere versnippering ongewenst is.

MEER INFO?

<https://www.natuurenbos.be/beleid-wetgeving/beschermde-gebieden/ven-ivon/aanduiding-van-het-ven-en-ivon>

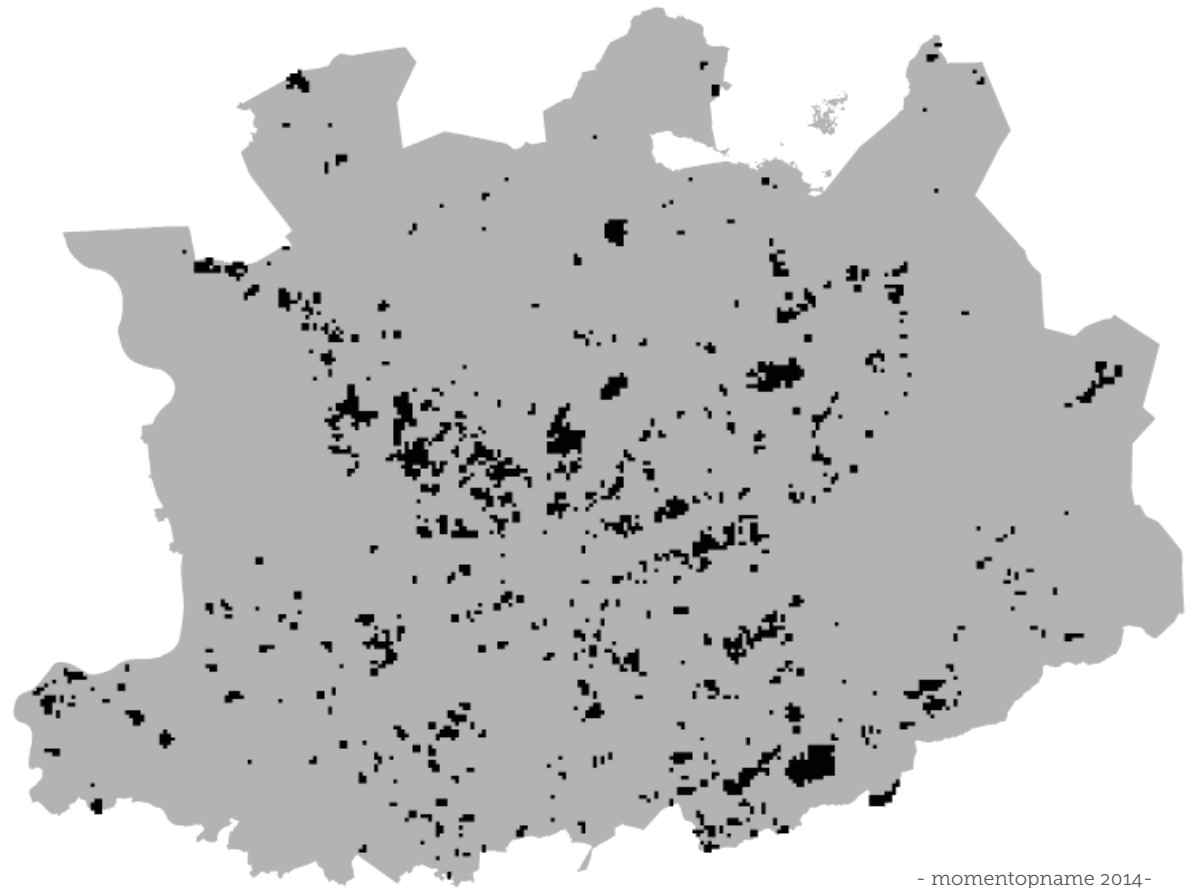
- momentopname 2014-

FICHE N-G3 : FERRARISBOS

Een Ferraris-bos betreft een bos dat sinds de opmaak van de kaart van Ferraris, tussen 1771 en 1778, onafgebroken bebost is geweest. Dergelijke oude bossen hebben een hoge natuurwaarde omdat ze gekenmerkt worden door onverstoorte bodemkenmerken en er soorten voorkomen die kenmerkend zijn voor oude, rijpe bosgemeenschappen. Veel van deze zogenaamde 'oud bos indicatoren' hebben zeer beperkte dispersiecapaciteiten. Een Ferraris-bos wordt zodoende uitgesloten als zone voor golfontwikkeling.

MEER INFO?

http://www.kbr.be/collections/cart_plan/ferraris/ferraris_nl.html

- momentopname 2014-

FICHE N-G4 : NATUURRESERVATEN EN NATUURGEBIEDEN

ERKENDE EN VLAAMSE NATUURRESERVATEN EN NATUURGEBIEDEN MET WETENSCHAPPELIJKE WAARDE

Een 'Vlaams natuurreservaat' wordt door de Vlaamse Regering aangewezen op gronden die het Vlaamse Gewest in eigendom of huurt.

Een 'Erkend natuurreservaat' wordt door de Vlaamse Regering erkend voor 27 jaar op verzoek van een private of rechtspersoon als eigenaar of beheerder, als de eigenaar hiermee instemt.

MEER INFO?

Vlaamse natuurreservaten : <https://www.inbo.be/nl/natuurindicator/oppervlakte-vlaams-natuurreservaat>

Erkende Natuurreervaten : <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/7b9424f7-bbb6-4248-9728-ae207f541780>

- momentopname 2014-

FICHE N-G5 : WAARDEVOLLE BODEMPROFIELEN

De ontwikkeling van een bodemprofiel is doorgaans een proces van duizenden jaren onder specifieke omstandigheden. Ze weerspiegelen dus een langdurige ontstaansgeschiedenis waardoor ze een belangrijke archief- en intrinsieke waarde hebben.

Aantasting of afbraak van bodemprofielen is doorgaans onomkeerbaar en leidt tot het definitieve verlies van wetenschappelijke of cultuurhistorische informatie. Om zicht te krijgen op het voorkomen van deze bodems en deze te kunnen bewaren, werden deze binnen het project waardevolle bodems in Vlaanderen gedefinieerd en in kaart gebracht.

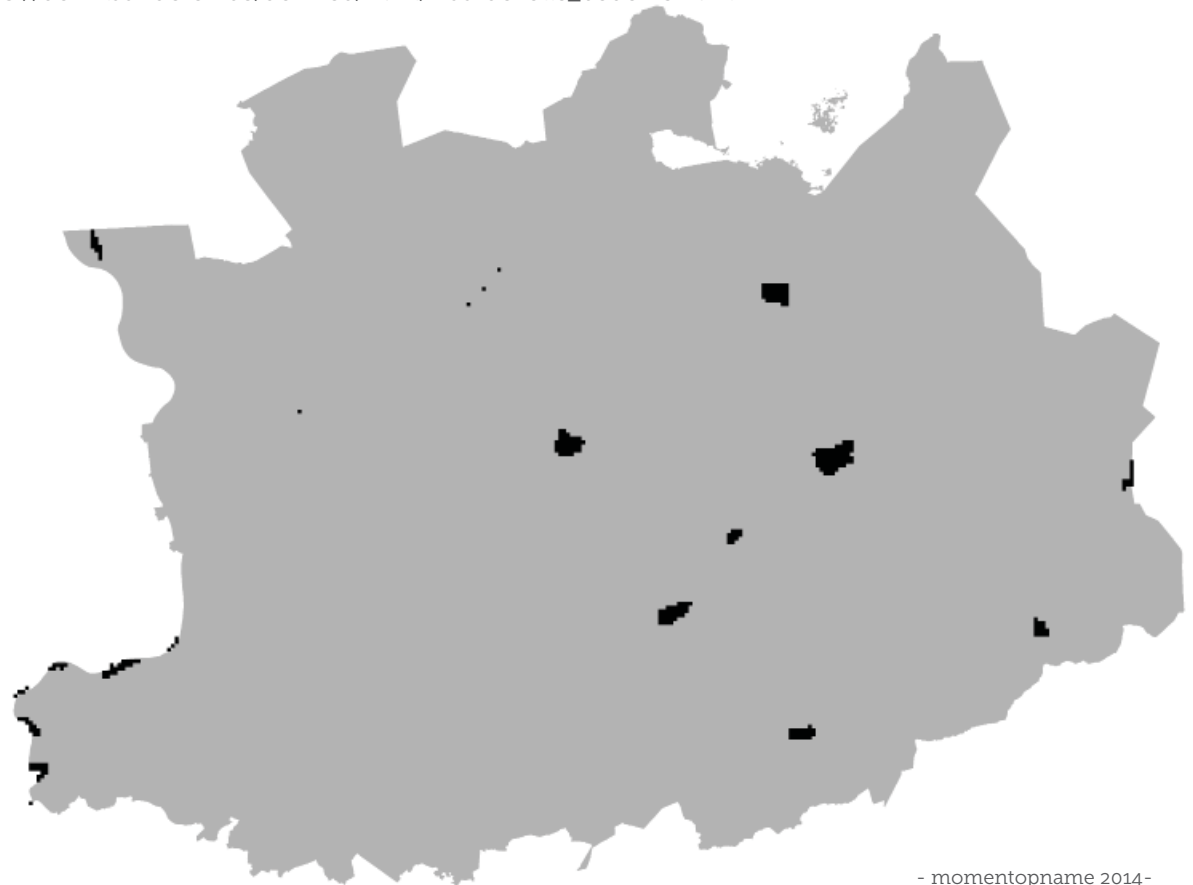
Bij de ontwikkeling van een golfterrein worden reliëfelementen geïntegreerd, bunkers opgenomen en verhoogde afslagzones gecreëerd. Dit impliceert wijziging van bodemprofielen door afgravingen, ophogingen en vergravingen.

Aangezien van de zogenaamde oorspronkelijke bodemlandschappen nog slechts sporen overblijven, motiveert dit het voorkomen van dergelijke bodems als bijkomend uitsluitend criterium.

MEER INFO?

<http://www.lne.be/themas/bodem/bodemkundig-erfgoed>

https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/waardevolle_bodems.html

- momentopname 2014-

FICHE N-G6 : LANDBOUWPERCELEN MET HOGE EN ZEER HOGE IMPACT

De landbouwimpactstudie (LIS) is een gebiedsgebonden analyse op basis van beschikbare gegevens op gebieds- en bedrijfsniveau. Deze analyse geeft, op basis van een reeks criteria, een inschatting van de impact binnen een specifieke projectomtrek. De LIS biedt bijgevolg een goede basis om mogelijke effecten van diverse ruimtelijke ontwikkelingen (zo ook golfterreinen) op de landbouw te kunnen inschatten.

De berekening van de landbouwimpact gebeurt op basis van het studiegebied (hier : de provincie Antwerpen). Bij grote studiegebieden is de LIS meer een informatieve studie over de mogelijke impact.

De resultaten van de studie worden onderverdeeld in 5 klassen van percelen, gaande van zeer hoge, over hoge, matige, lage tot zeer lage impact.

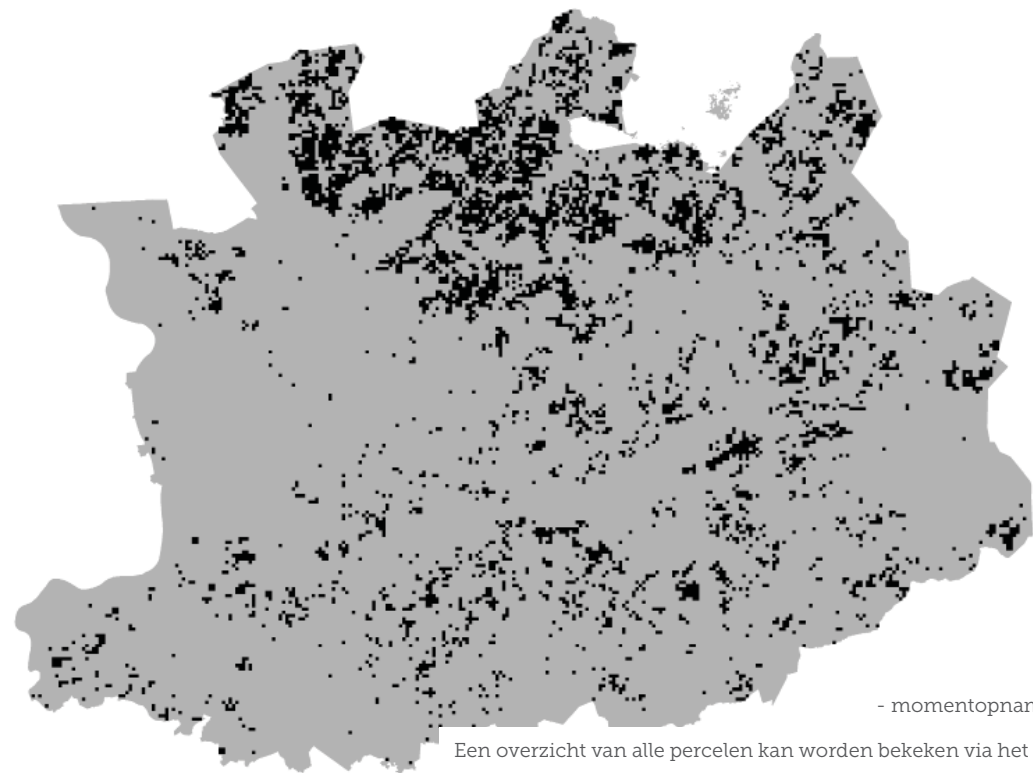
Alle percelen met hoge en zeer hoge impact zijn in dit afwegingskader aangeduid als no go-zone. Dit omdat het percelen zijn met een groot belang voor de landbouw en/of bedrijfsvoering. De LIS-informatie op perceelsniveau wordt in het geoloket echter geabstraheerd weergegeven. Niet alle percelen worden weergegeven als no go-zone. Enkel cellen die voor 75% of meer gevuld zijn met percelen van hoge en zeer hoge

impact volgens de LIS worden als no go-zone opgenomen in het geoloket.

- Bij de keuze van een hoger percentage bestaat het gevaar dat cellen waardoor bijvoorbeeld een weg loopt, niet worden aangeduid ook al bestaan ze enkel uit dergelijke percelen.

- Bij de keuze voor een lager percentage worden potentiële zones uitgesloten waar wel nog voldoende ruimte is voor de ontwikkeling van een golfterrein.

Bijkomend onderzoek op perceelsniveau is dus noodzakelijk.

- momentopname 2014-

Een overzicht van alle percelen kan worden bekeken via het geoloket

RANDVOORWAARDEN STELLEDE CRITERIA

Per thema (natuur-bodem-water, landschap-erfgoed en landbouw) werden een aantal randvoorwaarden stellende criteria geselecteerd die worden weergegeven in het geoloket.

- In dit afwegingskader formuleert de provincie Antwerpen voor elk geselecteerd criterium bijkomende richtlijnen en (kwalitatieve) randvoorwaarden op het vlak van inrichting, nevenfuncties en medegebruik. Voor elk randvoorwaarden stellend criterium is een fiche opgemaakt waarop suggesties worden geformuleerd die inspirerend kunnen werken bij de ontwikkeling van een golfterrein. Ze moeten een duidelijke houvast bieden in de omgang met elk van de randvoorwaarden stellende criteria.
- De geldende juridische kaders die betrekking hebben op een bepaald criterium dienen steeds te worden gerespecteerd. Van de decretale kaders kan nooit worden afgeweken.
- Los van de thema's dienen bepalingen uit de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, ruimtelijke uitvoeringsplannen, structuurplannen en het gewestplan steeds te worden gerespecteerd.

Let op!

Dit document geeft een momentopname van de huidige wetgeving, beleidsvisies en beschikbare GIS-lagen weer. Doorheen de tijd zal het op regelmatige tijdstippen worden geüpdatet zodat het een werkbare en relevante tool blijft.

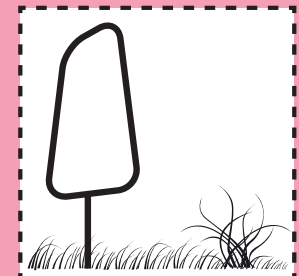
OPBOUW VAN DE FICHES

Elke fiche bestaat uit volgende gegevens :

- **Wat moet?** waarin minimum te respecteren kwalitatieve eisen worden gesteld. Deze moeten worden gevolgd wil men een terrein aanleggen in een zone waarin een bepaald randvoorwaarden stellend criterium aanwezig is.
- **Toelichting** waarin het randvoorwaarden stellende criterium wordt toegelicht, juridisch wordt gekaderd en waarin wordt verwezen naar relevante webpagina's.
- **Wat kan?** waarin bijkomende -vrijblijvende- tips worden gegeven over hoe kan omgegaan worden met het randvoorwaarden stellende criterium.
- **Referenties** die een idee geven over hoe in andere projecten werd omgesprongen met soortgelijke omstandigheden.

TEGENSTRIJDIGHEDEN

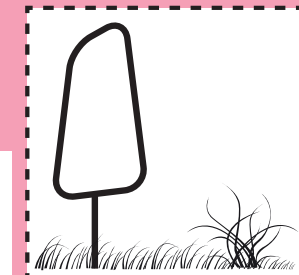
Het is mogelijk dat de randvoorwaarden voor de verschillende randvoorwaarden stellende en aanbevelingscriteria elkaar lijken tegen spreken of een keuze vragen inzake medegebruik. In dit geval is het opportuun om in overleg met de provincie te bekijken welke randvoorwaarden zullen moeten worden gevolgd.

NATUUR
BODEM
WATER

NATUUR BODEM WATER

FICHE N1 : NATUURVERWEVINGSGBIEDEN IN IVON

NATUUR
BODEM
WATER

WAT MOET?

Indien men een golfterrein wenst in te richten in een zone die (deels) aangeduid is als natuurverwevingsgebied (IVON) dient minimaal aan volgende kwalitatieve eisen te worden voldaan :

1. Analyseer de natuurwaarden van je terrein en de omgeving

- integreer deze in een ecologische visie voor je golfterrein
- bescherm de milieukwaliteit en de natuurwaarden van het gebied
- integreer de lokale natuurwaarden in je ontwerp

2. Opmaak milieubeheersplan

- beperk het gebruik van bestrijdingsmiddelen en meststoffen (enkel indien noodzakelijk op greens, tees en eventueel fairways)
- vermijd negatieve randeffecten bij het beheer van het golfterrein
- analyseer de impact van het watergebruik bij onderhoud van het terrein
- zoek naar maatregelen om de impact

te verminderen

3. Behalen van het Golf & Milieulabel van de Vlaamse Vereniging voor Golf

4. Bij de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan : een overdruk 'natuurverweving' voorzien

WAT KAN?

Een golfterrein dat gelegen is tussen 2 boskernen kan een ecologische waarde realiseren als bosverbinding/stapsteenbos. Bosontwikkeling kan verweven worden met de buitenspelzones van het golfterrein.

TOELICHTEND

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) van 23 september 1997 voorziet in de afbakening van een natuurlijke structuur.

De kern van deze natuurlijke structuur zal bestaan uit het Vlaams Ecologisch netwerk (VEN) waarin de functie natuur primeert. Daarnaast zal het Vlaams Gewest 150.000 ha Natuurverwevingsgebieden (NVWG) afbakenen, waarin de natuurfunctie evenwaardig en duurzaam dient samen te gaan met de functies landbouw, bosbouw en recreatie. Deze gebieden staan met elkaar in verbinding via Natuurverbindingsgebieden (NVBG). NVBG en NVWG vormen samen het IVON of Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk.

In natuurverwevingsgebieden en natuurverbindingsgebieden kan de natuur duurzaam in stand gehouden worden zonder dat dit zware gevolgen heeft voor andere functies waaronder recreatie. Deze functies verdringen op hun beurt de bestaande natuurwaarden niet. De overheid zal daarom ten aanzien van de eigenaars en grondgebruikers in deze gebieden enkel stimulerende maatregelen nemen, buiten de algemeen geldende bepalingen zoals bijvoorbeeld de natuurvergunning.

Cellen die deels of geheel een gebied

FICHE N1 : NATUURVERWEVINGSGEBIEDEN IN IVON

omvatten dat NVWG is, worden aangeduid als zones waarbinnen de ontwikkeling van een golfterrein zal samenhangen met een set randvoorwaarden die de realisatie van natuurverweving in de hand werken.

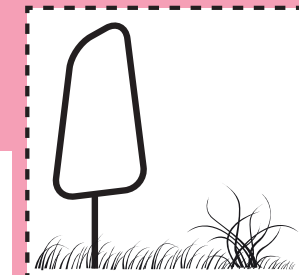
MEER INFO?

www.natuurenbos.be/beleid-wetgeving/beschermde-gebieden

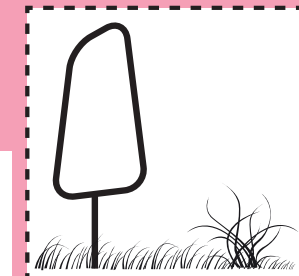
Golfclub Beveren te Kallo (Beveren)

Dit golfterrein is gelegen in natuurverwevingsgebied en heeft een ecozone voorzien zodat ruimte wordt gecreëerd voor waterdieren.

NATUUR
BODEM
WATER

FICHE N2 : OVERIGE RUIMTELIJK KWETSBARE GEBIEDEN

NATUUR
BODEM
WATER

WAT MOET?

Indien men een golfterrein wenst in te richten in een zone die (deels) aangeduid is als overig kwetsbaar gebied, dient minimaal aan 5 kwalitatieve eisen te worden voldaan:

1. Waardevolle elementen moeten bewaard blijven.

Het golfterrein dient zich te schikken rondom de waardevolle elementen zonder deze aan te snijden. Deze kunnen eventueel een plaats krijgen in de buitenspelzone of als onderdeel van een hindernis.

2. Opmaak van een milieubeheersplan

- bij het beheer van het golfterrein dienen negatieve randeffecten op deze waardevolle elementen vermeden te worden.
- beperk het gebruik van bestrijdingsmiddelen en meststoffen. Enkel indien noodzakelijk : gebruiken op greens en tees en bij uitzondering op de fairway.

3. Behalen van het Golf & Milieulabel van de Vlaamse Vereniging voor Golf

4. Bij de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan : een overdruk 'natuurverweving' voorzien

5. Medegebruik

Natuurverweving is verplicht

WAT KAN?

Golfbaan als buffer

Golfbanen gelegen in of net naast ruimtelijk kwetsbare gebieden kunnen als buffer dienen tussen natuurgebieden en meer stedelijke gebieden. De golfbaan kan een bijdrage leveren aan de bescherming van het natuurgebied, op voorwaarde dat de aanleg wordt afgestemd op de specifieke kwaliteiten van het natuurgebied.

TOELICHTEND

Onder 'overige ruimtelijk kwetsbaar gebied' moet worden verstaan:

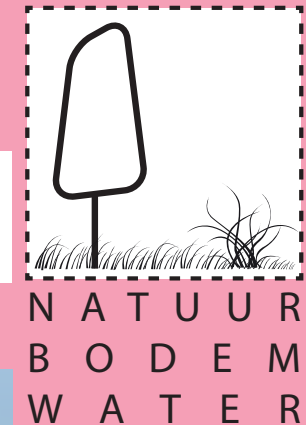
- de volgende gebieden, aangewezen op plannen van aanleg: agrarische gebieden met ecologisch belang, agrarische gebieden met ecologische waarde, bosgebieden, brongebieden, groengebieden, natuurgebieden, natuurontwikkelingsgebieden, overstromingsgebieden, parkgebieden, valleigebieden
- gebieden, aangewezen op ruimtelijke uitvoeringsplannen, en sorterend onder één van volgende categorieën of subcategorieën van gebiedsaanduiding: bos, natuur, parkgebied.

Het betreft dus de overige ruimtelijk kwetsbare gebieden, naast diegene die zijn opgenomen als no go-zone in het afwegingskader.

In deze gebieden is het van belang dat de milieu-, landschaps- en natuurwaarde in stand gehouden wordt en zo mogelijk

FICHE N2 : OVERIGE RUIMTELIJK KWETSBARE GEBIEDEN

versterkt.

Deze ruimtelijk kwetsbare gebieden kunnen enkel opgenomen worden in de roughs, de spelzone dient sowieso buiten deze gebieden te vallen.

MEER INFO?

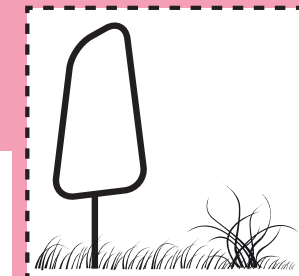
www.ruimtelijkeordering.be/NL/Beleid/Wetgeving/VlaamseCodexRO

Golf & Countryclub De Palingbeek te Hollebeke (Ieper)

De golfbaan is gelegen in 'Overig ruimtelijk kwetsbaar gebied' en werd op een natuurlijke wijze geïntegreerd in haar omgeving. Zo wordt niet alleen aan sportieve, maar ook aan esthetische verlangens en behoeften voldaan. Het ruimtelijk kwetsbaar gebied en de Palingbeek werden volledig geïntegreerd in het ontwerp van het golfterrein.

FICHE N3 : EUROPESE BESCHERMDE EN PROVINCIALE PRIORITAIRE SOORTEN

NATUUR
BODEM
WATER

WAT MOET?

Indien men een golfterrein wenst in te richten in een zone waarin beschermde soorten voorkomen, dient afhankelijk van soorttype minimaal aan de volgende kwalitatieve eisen te worden voldaan :

1. Maatregelen voor verstoringgevoelige soorten:

- soorten gevoelig voor verlichting: vermijden van verlichting, het gebruik van gepaste verlichtingsarmaturen met minimale lichtverstrooiing en gebruik van lampen met een gepaste golflengte die weinig verstorend werkt.
- soorten gevoelig voor geluidverstooring: "ontzien" door geen parking of onderhoudslokaal nabij hun leefgebied te realiseren, door de bouwwerken te plannen zodat geen lawaai ontstaat in voor deze soorten kritische periodes, e.a.
- verstoring door menselijke aanwezigheid kan vermeden worden onder meer door buffergroen (roughs).

Optioneel moeten opportuniteiten om in de roughs het leefgebied van bepaalde soorten net te verbeteren worden aangegrepen.

2. Maatregelen inzake milieukwaliteit

- intensief te beheren zones vermijden nabij de leefgebieden van beschermde soorten. Met 'nabij' wordt bedoeld: op een zodanige afstand dat leefgebieden niet worden beïnvloed.
- wijzigen van de abiotiek (vnl. bodem, water) nabij of in deze leefgebieden vermijden.

3. Versterken habitatvereisten van de aanwezige soorten oa. door:

- afsluitingen beperken
- faunapassages voorzien in overige afsluitingen
- bijkomende ha. te voorzien conform de noden die deze aanwezige beschermde soorten hebben

4. Maatregelen inzake beheer

Negatieve randeffecten van golfbeheer op de habitat van de beschermde soorten

vermijden (drainage, irrigatie, bemesting, bestrijdingsmiddelen)

5. Behalen van het Golf & Milieu label van de Vlaamse Vereniging voor Golf

6. Maatregelen inzake de vormgeving van de golfbaan

Beschermde habitats dienen als uitgangspunt bewaard te blijven. Het golfterrein dient zich te schikken rondom de habitats van de waardevolle elementen zonder deze aan te snijden.

WAT KAN?

Het voorkomen van bepaalde soorten kan als een troef voor het golfterrein ontwikkeld worden. Zo kan een terrein zich als 'natuurverantwoord en kwalitatief' onderscheiden.

FICHE N3 : EUROPESE BESCHERMDE EN PROVINCIALE PRIORITAIRE SOORTEN

TOELICHTEND

In eerste instantie worden de Europese beschermde soorten, samen met de Vlaamse soorten uit het soortbeschermingsbesluit als meest belangrijke aangeduid, gevolgd door de provinciale prioritaire soorten. Voor specifieke data zal contact moeten opgenomen worden met ANB/INBO/Natuurpunt Studie. Is beheeradvies op maat, met beheerplan gewenst, dan zal een studie bureau onder de arm moeten genomen worden.

In het geoloket worden de Europees beschermde soorten aangeduid. Concreet gaat het over Habitatrichtlijnsoorten (bijlage II en IV) en vogelrichtlijnsoorten.

Daarbij worden de provinciale prioritaire soorten gevoegd. Een overzicht van deze soorten en hun verspreidingsgegevens zijn terug te vinden op de website van de provincie Antwerpen (zie: 'meer info'). Cellen waarbinnen één of meerdere beschermde (Europees of Provinciale) soorten voorkomen, worden aangeduid als zones waarbinnen de combineerbaarheid van de instandhouding en ontwikkeling

van deze soort(en) met de ontwikkeling van een golfterrein niet zonder randvoorwaarden mag gebeuren.

Bij de ontwikkeling van het golfproject is het van belang voorafgaand na te gaan of dergelijke soorten zich in of nabij het projectgebied ophouden, en wat hun vereisten aan hun leefgebieden zijn (de zogenaamde habitatvereisten). De instandhouding van deze leefgebieden (habitats) dient een uitgangspunt te zijn bij het golfontwerp.

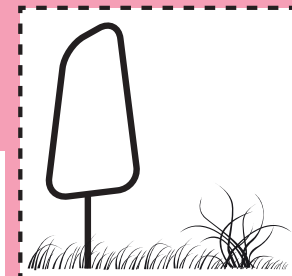
MEER INFO?

- www.provincieantwerpen.be, zoek 'prioritaire soorten' in de zoekbalk
- soortenbesluit van 15 mei 2009 : zie Vlaamse Codex
- leefgebied amfibieën en reptielen: www.hylawerkgroep.be
- kenniscentrum 'fauna' van INBO: www.inbo.be
- leefgebied vleermuizen: www.vleermuizen.be
- algemeen: www.soortenbank.nl

Golfcentrum Puurs te Breendonk

In het ontwerp van het golfterrein worden verschillende poelen voorzien die de instandhouding en verspreiding van amfibieën kunnen bewerkstelligen.

NATUUR
BODEM
WATER

FICHE N4 : VEGETATIE MET VERBOD OP WIJZIGING

WAT MOET?

Indien men een golfterrein wenst in te richten in een zone waarin vegetatie met verbod op wijziging voorkomt, dient minimaal aan onderstaande kwalitatieve eisen te worden voldaan:

1. Behoud van de vegetatie

dit kan als rough, buitenspelzone, (water-) hindernis, e.d.

2. Vermijden van ongepaste (invasieve) uitheemse plantensoorten

- ga na of er invasieve, uitheemse plantensoorten op je terrein voorkomen.
- beheer deze op een correcte manier
- vermijd de introductie van invasieve, uitheemse soorten

3. Behalen van het Golf & Milieu label van de Vlaamse Vereniging voor Golf

4. Opmaak van een milieubeheersplan

- vermijden van negatieve randeffecten op deze waardevolle elementen bij beheer

- uitsluiten van negatieve randeffecten op vegetaties door beheer (drainage, irrigatie, bemesting, bestrijdingsmiddelen)
- beperk het gebruik van bestrijdingsmiddelen en meststoffen.

5. Maatregelen inzake de vormgeving van een golfbaan

- Het golfterrein moet zich schikken rondom de waardevolle elementen zonder deze aan te snijden.
- er dienen bijkomende ha. te worden voorzien, grootte-orde van de benodigde beschikbare ruimte voor de vegetatie zelf en de nodige bufferruimten opzichte van intensief beheerde zones.

6. Medegebruik

- natuurverweving verplicht
- bij opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan een overdruk golf voorzien zodat het verbod op wijziging van de vegetatie behouden blijft

WAT KAN?

Naast het louter respecteren en vrijwaren van de aanwezige vegetatie(s) met verbod op wijziging, kan men er ook voor opteren om de typische kenmerken en soorten van deze vegetatie met verbod op wijziging uit te breiden en te versterken. Zo ontstaat een golfterrein dat zich perfect inpast in de landschappelijke kenmerken van een gebied en dat een meerwaarde voor de omgeving kan betekenen op vlak van natuur.

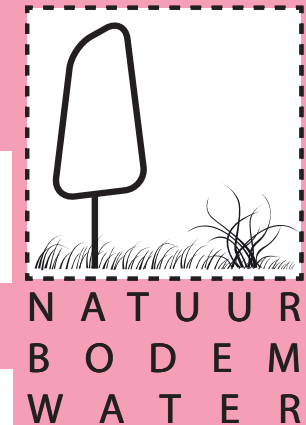
TOELICHTEND

Volgens het Natuurdecreet en het zogenaamde Vegetatiebesluit is het verboden de volgende vegetaties te wijzigen, ongeacht hun ruimtelijke bestemming (op graslanden na):

- Historisch permanent grasland met inbegrip van het daaraan verbonden microreliëf en poelen, indien deze gelegen zijn in groengebieden, parkgebieden, buffergebieden, bosgebieden en de met

FICHE N4 : VEGETATIE MET VERBOD OP WIJZIGING

deze gebieden vergelijkbare bestemmingsgebieden aangewezen op de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening of indien deze gelegen zijn binnen de perimeter van beschermd landschap of van de beschermingsgebieden

- Vennen en heiden;
- Moerassen en waterrijke gebieden;
- Duinvegetatie.

MEER INFO?

www.natuurenbos.be/beleid-wetgeving/vergunningen/stedenbouwkundige-vergunningsaanvraag/begrippen

Beheer invasieve uitheemse soorten : www.natuurenbos.be ga naar 'publicaties', 'vademecums' voor het Technisch vademecum of via alterias.be

FICHE N5 : BIJZONDERE VOGELS

WAT MOET?

Indien men een golfterrein wenst in te richten in een zone waarin bijzondere vogels voorkomen, dient afhankelijk van de soort minimaal aan volgende kwalitatieve eisen te worden voldaan :

1. Maatregelen voor verstoringgevoelige soorten:

- bij soorten gevoelig voor verlichting: verlichting best vermijden of gebruik gepaste verlichtingsarmaturen met minimale lichtverstrooiing (lampen met een gepaste golflengte)
- soorten gevoelig voor geluidverstoring ontzien door hiermee rekening te houden o.v.v. inrichting : bv. geen parking of onderhoudslokaal nabij hun leefgebied realiseren, door de bouwwerken te plannen zodat geen lawaai ontstaat in voor deze soorten kritische periodes, e.a.
- verstoring door menselijke aanwezigheid kan vermeden worden onder meer door buffergroen (roughs).

2. Maatregelen inzake milieukwaliteit

- intensief te beheren zones vermijden nabij de leefgebieden van bijzondere vogelsoorten
- wijzigen van de abiotiek (vnl. bodem, water) nabij of in deze leefgebieden vermijden.
- wijziging van de grondwaterstand vermijden (in het bijzonder verdroging)
- het gebruik van bestrijdingsmiddelen en meststoffen beperken tot greens en tees, en bij uitzondering fairway

3. Maatregelen inzake habitat

- bijkomende ha. voorzien conform de noden die deze soorten stellen aan hun leefgebied
- openheid van het golflandschap (specifiek voor weidevogels)
- neem kleinschalige ingrepen die deze bijzondere broedvogels ten goede komen (afhankelijk van de noden) :
 - voorzien van slootkanten en greppels
 - voorzien van kruidenrijk grasland en schrale randen

4. Maatregelen inzake beheer

bij het beheer van het golfterrein dienen negatieve randeffecten op de vogelsoorten vermeden te worden

5. Behalen van het Golf & Milieu label van de Vlaamse Vereniging voor Golf

6. Opmaak van een milieubeheersplan

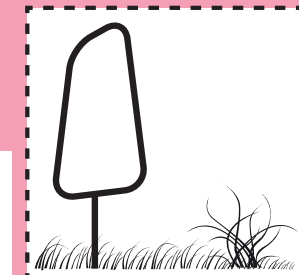
bij het beheer van het golfterrein dienen negatieve randeffecten op deze waardevolle elementen vermeden te worden.

7. Medegebruik

natuurverweving is verplicht

TOELICHTEND

Bijzondere Broedvogels zijn zeldzame en weinig algemene, koloniebewonende en 'exotische' broedvogels. Uiteraard ligt in dit kader de focus op het aftoetsen van het voorkomen van de zeldzame, weinig algemene en koloniebewonende broedvogels

N A T U U R
B O D E M
W A T E R

FICHE N5 : BIJZONDERE VOGELS

en niet op het voorkomen van exotische broedvogels, gezien deze laatste vanuit natuurbehoud geen doelstelling vormen (wel integendeel).

Weidevogels zijn vogels die voornamelijk op graslanden broeden, in bijzonder kruidenrijke, vochtige graslanden met kleine hoogteverschillen, gelegen in een open landschap. Ze hebben hoge grondwaterstanden en vochtige bodems nodig.

Dit betekent dat bij inrichting en exploitatie van het golfterrein de habitatvereisten van deze soort(en) gerespecteerd dienen te worden.

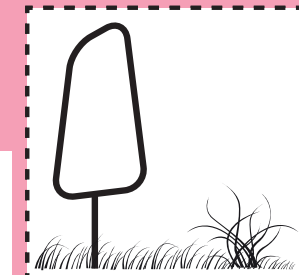
MEER INFO?

- project bijzondere broedvogels: www.inbo.be/nl/onderzoeksproject/monitoring-bijzondere-broedvogels-bbv
- weidevogels: www.vlm.be/nl/themas/beheerovereenkomsten

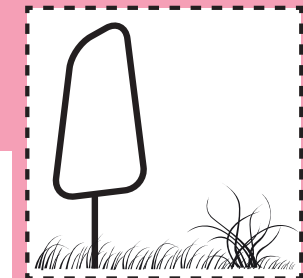

Ternesse Golf & Country Club te Wommelgem

De blauwe reiger komt heel vaak voor op golfterreinen met water. Ook de meerkoet, de waterhoen, de scholekster, de wilde eend en de aalscholvers kunnen in grote aantallen de fairways bezetten. Op open golfterreinen kunnen soms ook de ooievaar of de torenvalk gespot worden. Op bosrijke golfterreinen voelen vogels als fazanten, spechten, buizerds en vele zangvogels zich helemaal thuis.

NATUUR
BODEM
WATER

NATUUR
BODEM
WATER

FICHE N6 : BOS VOLGENS DE BOSWIJZER

WAT MOET?

Indien men een golfterrein wenst in te richten in een zone waarin (delen van) bos volgens de boswijzer voorkomen, dient aan volgende kwalitatieve eisen te worden voldaan:

1. Uitgangspunt = bosbehoud:

- wel : aanpassen van het golfparcours rondom aanwezige bos
- niet : 'verschuiven' van het bos door lokaal een bosstrook te kappen en op een andere plaats een bosstrook te creëren door nieuwe aanplanting

2. Aanleg volwaardige bosrand:

het aanleggen van een bosrand (zoom-mantel-bos) met een richtbreedte van 10m

3. Behalen van het Golf & Milieu label van de Vlaamse Vereniging voor Golf

4. Maatregelen inzake beheer

- duurzaam bosbeheer
- beheer van bosrand: maaien van kruidlaag en afzetten van struiklaag

- beperk het gebruik van bestrijdingsmiddelen en meststoffen. Enkel indien noodzakelijk gebruiken op greens en tees en bij uitzondering op de fairway.

5. Impact op grondinname

bijkomende ha. voorzien conform de te vrijwaren ruimte voor bos en bosrandontwikkeling

6. Opmaak van een milieubeheersplan

bij het beheer van het golfterrein dienen negatieve randeffecten op deze waardevolle elementen vermeden te worden.

7. Medegebruik

- natuurverweving verplicht
- mogelijkheden voor zachte recreatie als medegebruik

WAT KAN?

Er kan een kwalitatieve overgang van bos naar spelzone voorzien worden door de ontwikkeling van een 'mantel zoom'.

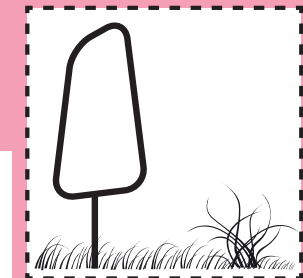
Idealiter is deze overgang geleidelijk en gaat het open veld over in een zone met hogere, meerjarige kruiden (zoomvegetatie). Vanuit deze zoom volgt opnieuw een geleidelijke overgang naar een brede zone van struiken (mantelvegetatie) die uiteindelijk aansluit op de hoogte van de bomen van het bos zelf.

TOELICHTEND

Het bosbeleid streeft naar een maximale bescherming van het bestaande bosareaal. Ontbossing is in principe verboden tenzij een stedenbouwkundige vergunning verleend wordt in toepassing van de wetgeving op de ruimtelijke ordening. Behoudens enkele uitzonderingen dient steeds voorafgaand aan de aanvraag tot het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning tot ontbossen, een ontheffing bekomen van het ontbossingsverbod. Cellen die geheel of gedeeltelijk bos omvatten, worden aangeduid als zone waarbinnen randvoorwaarden in functie van

FICHE N6 : BOS VOLGENS DE BOSWIJZER

NATUUR
BODEM
WATER

bosbehoud zullen zijn.

MEER INFO?

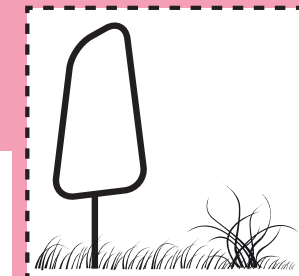
www.natuurenbos.be/beleid-wetgeving/natuurbeheer/wat-de-boswijzer

www.natuurenbos.be/wetgeving

Antwerp Golfschool te Aartselaar
Deze golfschool heeft een goedgekeurd bosbeheerplan.

FICHE N7 : WAARDEVOLLE BODEMS

NATUUR
BODEM
WATER

WAT MOET?

Indien men een golfterrein wenst in te richten in een zone waarbinnen veen of landduinen voorkomen, dient aan volgende kwalitatieve eisen te worden voldaan:

1. Uitgangspunt = behoud van de bodems

- geen graafwerken (vergravingen, uitgravingen,... leiden tot onmiddellijke aantasting van de bodemprofielen)
- geen constructies oprichten boven waardevolle bodems (studie wordt onmogelijk, natuurlijke ontwikkeling wordt verstoord)
- geen nivellering van percelen met waardevolle bodems
- vermijden van verdroging | vernatting | verontreiniging

2. Maatregelen inzake beheer

beperk het gebruik van bestrijdingsmiddelen en meststoffen. Enkel indien noodzakelijk gebruiken op greens en tees en bij uitzondering op de fairway.

3. Behalen van het Golf & Milieu label van

de Vlaamse Vereniging voor Golf

4. Impact op grondinname

bijkomende ha. voorzien conform de te vrijwaren bodems en buffers ten opzichte van speelzones

5. Opmaak van een milieubeheersplan

bij het beheer van het golfterrein dienen negatieve randeffecten op deze waardevolle elementen vermeden te worden.

6. Medegebruik

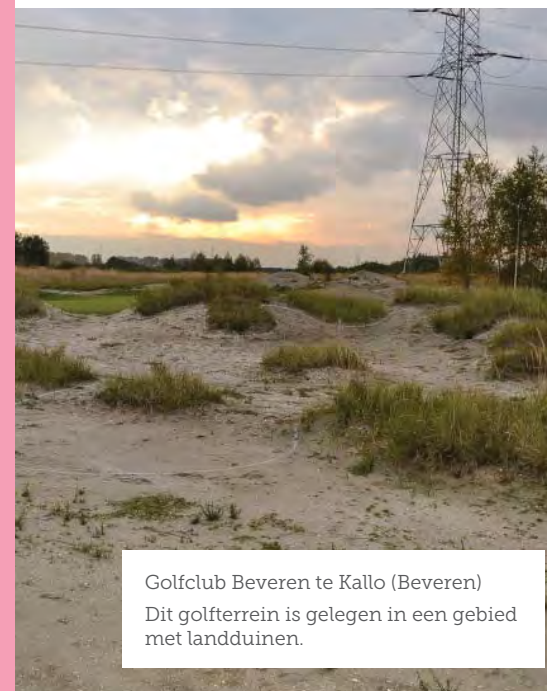
natuurverweving is verplicht

TOELICHTEND

Cellen waarbinnen volgens de bodemkaart veen in de ondergrond voorkomt of landduinen gelegen zijn, worden aangeduid als zone waarbinnen randvoorwaarden met betrekking tot behoud van deze waardevolle bodems van toepassing zullen zijn.

MEER INFO?

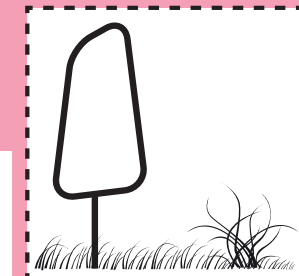
www.dov.vlaanderen.be

Golfclub Beveren te Kallo (Beveren)
Dit golfterrein is gelegen in een gebied met landduinen.

FICHE N8 : NATTE BODEMS + WATERLOPEN / OVERSTROOMBARE GEBIEDEN

NATUUR
BODEM
WATER

WAT MOET?

Indien men een golfterrein wenst in te richten in een zone waarbinnen natte bodems, waterlopen of overstroombare gebieden voorkomen, dient aan volgende kwalitatieve eisen te worden voldaan:

1. Waterpartijen (zoals poelen en vijvers), sloten en grachten

- waterpartijen op een natuurlijke wijze (her)aanleggen
- zacht aflopende noordwest-oever, grillige oevervorm, gefaseerd maaien/of baggerbeheer
- weloverwogen oevervegetaties of vegetatie op natuurlijke wijze laten ontwikkelen
- waterkwaliteitsverbetering door middel van rietvelden

2. Integreren en versterken van geklasseerde waterlopen

- vermijden van vismigratieknelpunten
- herstel en verbetering van de structuur van bestaande waterlopen
- weloverwogen oevervegetatie

- vermijden van verlies van beekbegeleidende natuur (bv. houtkanten, hagen,...)

3. Overtollige neerslag bijhouden

dit moet op het golfterrein worden vastgehouden, opgeslagen of geïnfiltreerd voor later gebruik, alvorens het af te voeren of grondwater te onttrekken

4. Behoud komberging

- golfterrein ter behoud en herstel van natuurlijk waterbergingsysteem
- behoud van het reliëf
- geen drainage
- geen bijkomende verharde oppervlakten of gebouwen binnen de oorspronkelijke komberging

5. Afspraken inzake beheer van geklasseerde waterlopen

- afspraken maken rond beheer en aansprakelijkheid (bv. toegang verlenen aan de beheerder van de geklasseerde waterloop zodat hij/zij deze kan onderhouden en ruimen)
- respecteren van afstandsregels

6. Impact op grondinname

bijkomende ha. voorzien conform de te vrijwaren waterlopen/komberging/overstroombare zones

7. Medegebruik

natuurverweving is verplicht

8. Behalen van het Golf & Milieu label van de Vlaamse Vereniging voor golf

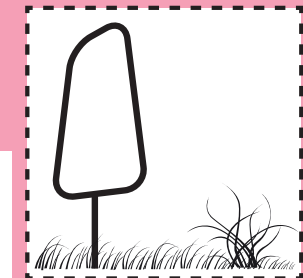
9. Opmaak van een milieubeheersplan

WAT KAN?

Water kan een meerwaarde betekenen voor golf, zowel voor de landschappelijke beleving als voor het spel (als hindernis). Een golfterrein kan tevens ingezet worden als bufferzone tussen bemeste en met bestrijdingsmiddelen behandelde landbouwzones en waterlopen.

FICHE N8 : NATTE BODEMS + WATERLOPEN / OVERSTROOMBARE GEBIEDEN

NATUUR
BODEM
WATER

TOELICHTEND

Vaak gaat de inrichting van klassieke golf-terreinen gepaard met ingrijpende wijzigingen van de hydrologie. Dit onder meer door bemaling, droogtrekking, ophoging en drainage. Potentieel heeft dit negatieve effecten op het globale hydrologische systeem met gevolgen voor natuurwaarden en landschappelijke aspecten.

Matig natte tot zeer natte bodems (volgens de bodemkaart) kunnen gesitueerd worden in zones van het golfterrein die goed aanpasbaar zijn aan het fysisch systeem, zoals de buitenspelzones. Een groot deel van deze natte bodems zijn onderdeel van het natuurlijke waterbergingsysteem.

Risicozones voor overstromingen (volgens de watertoetskaarten) worden aangeduid als zone waarbinnen randvoorwaarden met betrekking tot waterberging van toepassing zullen zijn. Het is van groot belang dat een golfontwikkeling niet mag leiden tot achteruitgang van het waterbergend vermogen.

MEER INFO?

Studie 'Droge voeten, duurzame golfbanen' en 'Irrigatie op golfbanen'

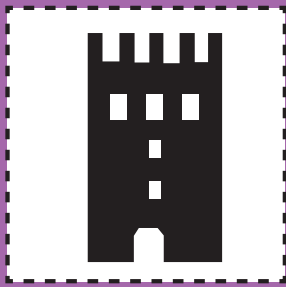
Via onderstaande link kan je het algemene geoloket, het geoloket 'Waterlopen' en de

Atlas van de waterlopen raadplegen :
<http://www.provincieantwerpen.be/aanbod/dict/gis/digitale-kaarten.html>

<http://www.integraalwaterbeleid.be/nl/beleidsinstrumenten/watertoets>

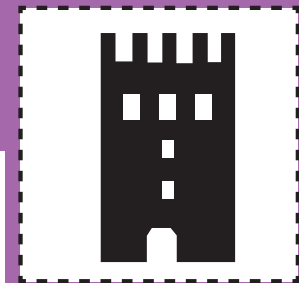

Brasschaat Open Golf & Country Club te Brasschaat

LANDSCHAP
ERFGOED

LANDSCHAP ERFGOED

FICHE L-E1 : BESCHERMDE LANDSCHAPPEN, STADS- EN DORPSGEZICHTEN

WAT MOET?

Indien men een golfterrein wenst in te richten in een zone waarin beschermde landschappen, stads- en dorpsgezichten voorkomen, dient aan volgende kwalitatieve eisen te worden voldaan:

1. Repecteren van de kenmerken van het erfgoed

bekijk onder andere de opgemaakte landschapsbeheerplannen

2. Landschapsonderzoek

- bepalen van de intrinsieke waarde van de site
- bewaren en versterken van die intrinsieke waarde en de beeldbepalende kenmerken

3. Maatregelen inzake ruimte-inname

bijkomende ha. voorzien conform de te vrijwaren beschermde zones/gebouwen

4. Maatregelen inzake medegebruik

- aanwezig bouwkundig erfgoed herbestemmen/restaureren binnen het

golfontwerp

- medegebruik van het erfgoed door wandelaars, dagjesmensen, ...

WAT KAN?

1. Golf als financiële boost voor erfgoed en/of de restauratie ervan

Inkomsten gegenereerd door de golfactiviteit kunnen deels worden geïnvesteerd in de restauratie van interessant erfgoed. Het erfgoed kan dan op zijn beurt als Unique Selling Point worden ingezet ter promotie van het golfterrein.

2. Golf als insteek voor het herbestemmen van vervallen of verlaten erfgoed

Een veel voorkomend knelpunt bij de zoektocht naar financiële middelen voor het restaureren van erfgoed is het gebrek aan een nieuwe bestemming voor gebouwen. Golf kan een belangrijke insteek vormen voor de herbestemming van erfgoed als onderdeel van de golfinfrastructuur.

3. Golf als motor voor het toegankelijk maken van erfgoed

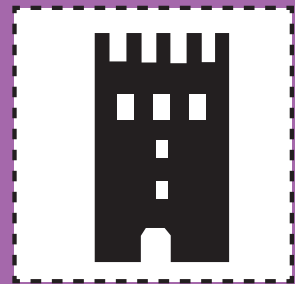
Door aanwezig erfgoed op een golfterrein in gebruik te nemen als bv. cafetaria/restaurant wordt dit opengesteld voor een breder publiek.

TOELICHTEND

Beschermde landschappen, stads- en dorpsgezichten worden beschermd door het onroerend erfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Voor cellen waarbinnen beschermd erfgoed gelegen is, is de ontwikkeling van een golfterrein slechts mogelijk mits randvoorwaarden.

Bij vergunningsaanvragen zal steeds advies moeten worden gevraagd aan de afdeling Onroerend Erfgoed van de Vlaamse overheid. In elk geval dient het beschermingsbesluit te worden gerespecteerd.

LANDSCHAP
ERFGOED

FICHE L-E1 : BESCHERMDE LANDSCHAPPEN, STADS- EN DORPSGEZICHTEN

MEER INFO?

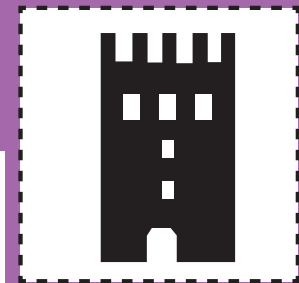
Informatie met betrekking tot de specifieke eigenschappen van eventuele beschermingen binnen het potentieel ontwikkelingsgebied : geo.onroenderfgoed.be

Regelgeving met betrekking tot het onroerend erfgoeddecreet : www.codex.vlaanderen.be

Winge Golf & Country Club te Sint-Joris-Winge

Het golfterrein in Sint-Joris-Winge richtte de driving range niet klassiek in als een afslagzone uitgevend op een grote grasvlakte. Golfspelers slaan de balletjes in een grote vijver, uitkijkend op het historische kasteel. Het bouwkundig erfgoed wordt niet louter functioneel, maar ook visueel geïntegreerd in het golfspel.

FICHE L-E2 : ANKERPLAATSEN

WAT MOET?

Indien men een golfterrein wenst in te richten in een zone die deels of geheel binnen een ankerplaats is gelegen, dient aan volgende kwalitatieve eisen te worden voldaan:

1. Landschapsonderzoek

- bepalen van de intrinsieke waarde van de site
- behouden en versterken van die intrinsieke waarde van de site en de beeldbepalende kenmerken

2. Maatregelen inzake vormgeving van het golfterrein:

- het golfterrein moet zich schikken naar de waardevolle historisch landschappelijke elementen
- artificiële vormgeving (reliëfwijzigingen) maximaal beperken in historisch landschap, in bepaalde landschappen wordt dit zelfs volledig uitgesloten

3. Maatregelen inzake ruimte-inname

bijkomende ha. voorzien conform de te

vrijwaren landschappelijk waardevolle elementen

4. Maatregelen inzake medegebruik

- zacht-recreatief medegebruik voor wandelaars of fietsers doorheen het waardevolle landschap
- aandacht voor natuurverweving met waardevolle natuurelementen

WAT KAN?

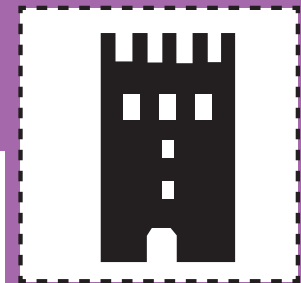
In landschappen waar als gevolg van schaalvergroting veel waardevolle landschapselementen zijn verdwenen en beken zijn gekanaliseerd, kan de aanleg van golfterreinen met een herstel van het oorspronkelijke landschap een verrijking van het gebied inhouden. Ook in cultuurlandschappen die zeer snel aan het veranderen zijn kan de aanleg van een golfbaan een kwaliteitsimpuls inhouden. Als gevolg van ontwikkelingen in de landbouw verdwenen perceelsgrenzen en landschapselementen zoals holle wegen, heggen of

graften en hoogstamboomgaarden. Door deze elementen op te nemen in inrichtingsplannen van golfterreinen kunnen deze landschappen weer een deel van hun oude allure terugkrijgen.

TOELICHTEND

Ankerplaatsen zijn gebieden die behoren tot de meest waardevolle landschappelijke plaatsen. Ze vormen een complex van gevarieerd erfgoedelementen die een geheel of ensemble vormen. Ze vertonen idealtypische kenmerken vanwege gaafheid of representativiteit of nemen ruimtelijk een plaats in die belangrijk is voor de zorg of het herstel van de landschappelijke omgeving.

Het Landschappendecreet beoogt onder andere de bescherming van de ankerplaatsen gelegen in het Vlaamse Gewest en stelt maatregelen vast ter bevordering van de algemene landschapszorg. Wanneer een ankerplaats, of een deel ervan, wordt

LANDSCHAP
ERFGOED

FICHE L-E2 : ANKERPLAATSEN

aangeduid in een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP), wordt dit een erfgoedland- schap genoemd.

Aangeduide ankerplaatsen kunnen nage- noeg als erfgoedlandschappen worden be- schouwd daar het de bedoeling is om voor alle aangeduide ankerplaatsen op (korte) termijn een RUP op te maken.

Uitgangspunt is dat ankerplaatsen uit de Landschapsatlas onze waardevolste land- schappen zijn en dat met uiterste zorg moet omgesprongen worden met hun identiteit en hun erfgoedwaarden, -ele- menten en -kenmerken.

Voor elke ankerplaats zijn binnen de stu- die Landschapsatlas de landschapsele- menten en opbouwende onderdelen en landschapswaarden beschreven. Het golf- ontwerp en latere golfbeheer dient deze onderdelen en waarden te respecteren.

Bekijk ook de fiche L-E3 'relictzones' voor verwante informatie. Er dient evenwel te worden gesteld dat ankerplaatsen een

grotere landschappelijke waarde hebben dan relictzones.

MEER INFO?

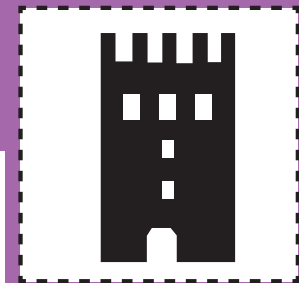
Informatie met betrekking tot de spe- cifieke eigenschappen van eventuele

beschermingen binnen het potentieel ont- wikkingsgebied : geo.onroerenderfgoed.be

Regelgeving met betrekking tot het onroe- rend erfgoeddecreet : www.codex.vlaanderen.be

Brabantse golf te Melsbroek
Het golfterrein integreert een oude kasteelparkdreef

FICHE L-E3 : RELICTZONES

WAT MOET?

Indien men een golfterrein wenst in te richten in een zone die deels of geheel binnen een relictzone is gelegen, dient aan volgende kwalitatieve eisen te worden voldaan:

1. Landschapsonderzoek

- bepalen van de intrinsieke waarde van de site
- behouden en versterken van die intrinsieke waarde van de site en de beeldbepalende kenmerken

2. Maatregelen inzake vormgeving van het golfterrein:

- het golfterrein moet zich schikken naar de waardevolle historisch landschappelijke elementen
- artificiële vormgeving (reliëfwijzigingen) maximaal beperken in historisch landschap, in bepaalde landschappen wordt dit zelfs volledig uitgesloten

3. Maatregelen inzake ruimte-inname

bijkomende ha. voorzien conform de te

vrijwaren landschappelijk waardevolle elementen

4. Maatregelen inzake medegebruik

- zacht-recreatief medegebruik voor wandelaars of fietsers doorheen het waardevolle landschap
- aandacht voor natuurverweving met waardevolle natuurelementen

WAT KAN?

Wanneer een golfterrein op een juiste manier wordt aangelegd en onderhouden, kan het verstorende effect op fauna en flora geminimaliseerd of geneutraliseerd worden. Golfterreinen kunnen als bufferzones of ecologische verbindingzones ingepland worden tussen woon-, landbouw- en natuurgebieden. Tevens kunnen ze bijdragen tot het behoud of zelfs de opwaardering van de landschapskenmerken van een gebied.

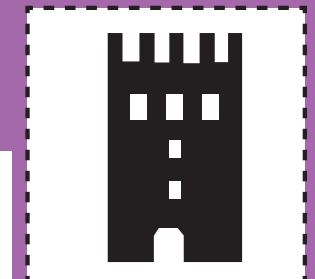
TOELICHTEND

Relictzones omvatten waardevolle landschapselementen in relatief gave, herkenbare onderlinge samenhang. Het zijn gebieden met een grote dichtheid aan punt- en lijnrelicten, zichten en ankerplaatsen en zones waarin de samenhang tussen de waardevolle landschapselementen belangrijk is voor de gehele landschappelijke waardering.

Voor elke relictzone zijn binnen de studie Landschapsatlas de historische en esthetische waarde beschreven. Het golfontwerp en latere golfbeheer dienen deze onderdelen en waarden te respecteren.

Bekijk ook de fiche L-E2 'Ankerplaatsen' voor verwante informatie. Er dient evenwel te worden gesteld dat ankerplaatsen een grotere landschappelijke waarde hebben dan relictzones.

FICHE L-E3 : RELICTZONES

LANDSCHAP
ERFGOED

MEER INFO?

Informatie met betrekking tot de specifieke eigenschappen van eventuele beschermingen binnen het potentieel ontwikkelingsgebied : geo.onroenderfgoed.be

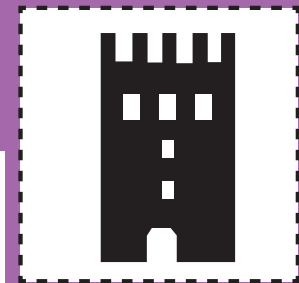
Regelgeving met betrekking tot het onroerend erfgoeddecreet : www.codex.vlaanderen.be

<https://www.onroenderfgoed.be/nl/onderzoek/wetenschappelijke-inventarissen/landschapsatlas/>

Ieper Open Golf te Ieper

Bij het ontwerp van het golfterrein werden de waardevolle landschapselementen geïntegreerd.

FICHE L-E4 : ARCHEOLOGISCHE ZONES

WAT MOET?

Indien men een golfterrein wenst in te richten in een zone die deels of geheel binnen een archeologische zone is gelegen, dient aan volgende kwalitatieve eisen te worden voldaan:

1. Landschapsonderzoek

- bepalen van de intrinsieke waarde van de archeologische zone (zie beschermingsbesluiten)
- behouden en versterken van die intrinsieke waarde van de site en de beeldbepalende kenmerken

2. Maatregelen inzake vormgeving golf-terrein:

- het golfterrein moet zich schikken naar de archeologische zones: archeologische vondsten worden geïntegreerd in buitenspelzone. Indien mogelijk kan worden onderzocht of ook spelzones kunnen worden geïntegreerd.
- beperken van vergravingen binnen de archeologische zones

3. Maatregelen inzake ruimte-inname

bijkomende ha. voorzien conform de te integreren archeologische zones in buitenspelzone

4. Maatregelen inzake medegebruik

- zacht-recreatief medegebruik voor wandelaars of fietsers doorheen het waardevolle landschap
- aandacht voor natuurverweving met waardevolle natuurelementen

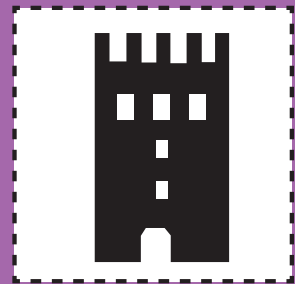
TOELICHTEND

In het kader van de algemene inventarisatieopdracht van het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE) en in functie van de implementatie van het 'Europees verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed' (Verdrag van Malta, Valetta, 1992), heeft de bevoegde minister een Conceptnota onroerend erfgoeddecreet (2010) opgesteld. In deze nota wordt melding gemaakt van het belang van een

inventaris van gebieden waar archeologische resten quasi zeker aanwezig zijn, de zgn. archeologische zones.

In meer concrete woorden omvat een archeologische zone, volgens de definitie van het decreet, "alle gronden die van wetenschappelijk en cultuurhistorisch belang zijn wegens de mogelijk aanwezige archeologische monumenten, met inbegrip van een bufferzone", waarbij "archeologische monumenten" gedefinieerd zijn als "alle overblijfselen en voorwerpen of enig ander spoor van menselijk bestaan die getuigenis afleggen van tijdperken en beschavingen waarvoor opgravingen of vondsten een betekenisvolle bron van informatie zijn". De archeologische zones zijn dus gebieden waar een goede aanwijzing is voor de aanwezigheid en goede bewaring van archeologische monumenten/sporen om van wetenschappelijk of cultuurhistorisch belang te zijn.

De inventaris is per definitie gebaseerd op de huidige kennis en inzichten. De afgebakende archeologische zones

LANDSCHAP
ERFGOED

FICHE L-E4 : ARCHEOLOGISCHE ZONES

vertegenwoordigen slechts topjes van de ijsberg van ons archeologisch bodemarchief. Ze bieden zeker geen exhaustieve afbakening van 'het archeologisch erfgoed' in Vlaanderen.

Door nieuw onderzoek komen er voortdurend zones bij. Het blijft dus belangrijk te beseffen en te communiceren dat het gros van het archeologisch erfgoed in het Vlaamse gewest nog onbekend is en ook de nodige aandacht verdient. Elke wat grotere ontwikkeling met ingreep in de bodem maakt een redelijke kans dit aan te snijden en moet hier dus rekening mee houden. Anderzijds zijn er zeker ook zones af te bakenen waar op dit moment geen onroerende archeologische monumenten meer te verwachten zijn (bv. recente groeves ontgonnen tot in het tertiair).

MEER INFO?

inventaris.onroenderfgoed.be/cai

De Golf & Country Club De Palingbeek te Hollebeke (Ieper)

Fotograaf : Krist Calmeyn

Dit golfterrein is één van de verschillende golfterreinen gelegen in de Flanders Battlefields waar je de oorlogsmonumenten van WO I kan bewonderen.

LANDBOUW

LANDBOUW

FICHE L1 : HERBEVESTIGD AGRARISCH GEBIED MET BESTEMMING 'LANDBOUW'

LANDBOUW

WAT MOET?

Indien men een golfterrein wenst in te richten in een zone die deels of geheel binnen herbevestigd agrarisch gebied (HAG) is gelegen, dient aan volgende kwalitatieve eisen te worden voldaan:

1. Check de aanwezigheid van landbouwpercelen met hoge en zeer hoge impact

deze percelen zijn geselecteerd als no-go-zone gezien hun groot belang voor de landbouw en/of bedrijfsvoering: het golfterrein moet zich hier rond plooiën

2. Inrichting/ vormgeving van het terrein

- het golfterrein wordt aangepast aan de landbouwstructuur
- en dient rekening te houden met het landbouwgebruik

3. Maatregelen inzake ruimte-inname

bijkomende ha. te voorzien conform de te vrijwaren percelen met hoge en zeer hoge landbouwwaardering

4. Herverkaveling

mogelijkheden tot herverkaveling nagaan: golfproject kan aangegrepen worden voor de herstructurering van de omgeving ten einde versnippering tegen te gaan

5. Medegebruik | Overdruk

- er kan worden gewerkt met een overdruk golf waarbij het terrein zijn landbouwbestemming behoudt. Zo wordt de omkeerbaarheid van het golfterrein bestendigd.
- nastreven van het hergebruik van de bestaande bebouwing

WAT KAN?

1. Aanpassen van de vorm van de wandeling: lussenmodel.

Een belangrijke potentie op het vlak van de combinatie landbouw – golf kan liggen in de goedgekeurde Europese richtlijn voor Ecologische Focusgebieden. De maatregel Ecologische Focusgebieden houdt in dat een boer 7% van zijn areaal moet inrichten voor 'ecologische doeleinden'. Deze

kunnen geïnterpreteerd worden als:

- versterken van de agro-biodiversiteit;
- versterken van de groen/blauwe dooradering van een gebied;
- versterken van de landschappelijke kwaliteit.

Het valt te onderzoeken of de inrichting van een golfterrein onder de vorm van een lussenmodel waarbij binnen deze 7% zone de buitenspel-zone kan worden aangelegd. Dit kan een win-win situatie opleveren voor golf en landbouw: de landbouwer kan mogelijks inkomsten halen uit de huur van de gronden door de golfclubs, golfclubs moeten geen nieuwe stukken agrarische gebied aansnijden om een golfterrein te verwezenlijken maar maken gebruik van 'rest'gronden die bovendien op ecologische wijze moeten worden ontwikkeld.

2. Terug gaan naar de oervorm

Er wordt teruggegrepen naar de oervorm van golf, waarbij 9 holes out en 9 holes in wordt gespeeld. Op die manier kan het golfterrein geïntegreerd worden in het bestaande landbouwlandschap.

FICHE L1 : HERBEVESTIGD AGRARISCH GEBIED MET BESTEMMING 'LANDBOUW'

LANDBOUW

TOELICHTEND

De herbevestigde agrarische gebieden zijn één van de gevolgen van de afbakeningsprocessen in de buitengebiedregio's. Via dit planningsproces worden de bestaande gewestplannen beleidsmatig herbevestigd voor de gebieden van de agrarische structuur.

Bekijk ook de fiche L2 'Ruilverkavelingen' voor verwante informatie.

MEER INFO?

over AGNAS: www.rsv.vlaanderen.be/RSV/RuimtelijkStructuurplanVlaanderen/Planningsprocessen/Landbouwnatuurenbos/Gebiedsgerichtprogramma

Winge Golf & County Club te Sint-Joris-Winge
Het golfterrein is gelegen in het Hageland en wordt omringd door akkers.

FICHE L2 : RUILVERKAVELINGEN

WAT MOET?

Indien men een golfterrein wenst in te richten in een zone die deels of geheel binnen een ruilverkaveling is gelegen, dient aan volgende kwalitatieve eisen te worden voldaan:

1. Check de aanwezigheid van landbouwpercelen met hoge en zeer hoge impact

deze percelen zijn geselecteerd als no-go-zone gezien hun groot belang voor de landbouw en/of bedrijfsvoering: het golfterrein moet zich hier rond plooiën

2. Inrichting/ vormgeving van het terrein

- het golfterrein wordt aangepast aan de landbouwstructuur
- en dient rekening te houden met het landbouwgebruik

3. Maatregelen inzake ruimte-inname

bijkomende ha. voorzien conform de te vrijwaren percelen met hoge en zeer hoge landbouwwaardering

4. Opties bekijken voor bijkomende

ruilverkaveling

5. Medegebruik | Overdruk

- er kan worden gewerkt met een overdruk golf waarbij het terrein zijn landbouwbestemming behoudt. Zo wordt de omkeerbaarheid van het golfterrein bestendigd.
- nastreven hergebruik bestaande bebouwing

WAT KAN?

1. Financieel voordeel door verbreding

Samenwerking met kleinschalige landbouw biedt mogelijkheden (bioboeren, zelfpluktuin, grasbeheer door schapen, begrazing door jonge vaarzen,...). Deze initiatieven kunnen worden gecombineerd met natuur- en landbouweducatie. Er wordt gestreefd naar langdurige overeenkomsten die de landbouwer kunnen verzekeren van de rendabiliteit van zijn investering.

Er liggen ook potenties in het kader van

vermarkting: landbouwers kunnen hun producten rechtstreeks (via winkeltje) of onrechtstreeks (via taverne van golfclub) aanbieden. De focus zou hierbij kunnen liggen op hoeve- en streekproducten.

TOELICHTEND

Een ruilverkaveling herschikt landbouwpercelen binnen een vooraf afgebakend gebied. Hiermee wordt gestreefd naar aaneengesloten, regelmatige en gemakkelijk toegankelijke kavels die zo dicht mogelijk bij het landbouwbedrijf liggen. Een ruilverkaveling bevordert zo de rendabele en duurzame landbouwuitbating en gaat versnippering tegen.

De wetgever creëerde het instrument 'ruilverkaveling' in de naoorlogse periode voor de ontwikkeling van de landbouw zoals in de ons omringende landen en voor de verbetering van de externe landbouwstructuren. Einde '88 werd de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) belast met de

FICHE L2 : RUILVERKAVELINGEN

LANDBOUW

uitvoering van ruilverkavelingsprojecten in Vlaanderen.

Gebieden waar in het verleden een ruilverkaveling werd toegepast, zijn over het algemeen interessant voor de landbouw omdat het grote aaneengesloten landbouwgehelen betreft. De actuele relevantie voor de landbouw is echter afhankelijk van de datum van de ruilverkaveling (betreft het een recente ruilverkaveling of niet?).

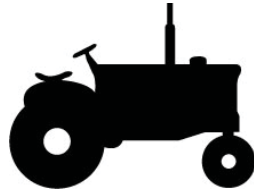
Bekijk ook de fiche HAG met bestemming landbouw voor verwante informatie.

MEER INFO?

www.vlm.be

Golfcentrum Puurs te Breendonk

WAT MOET?

Indien men een golfterrein wenst in te richten in een zone die (deels) binnen agrarisch gebied aangeduid in een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) of bouwvrij agrarisch gebied is gelegen, dient aan volgende kwalitatieve eisen te worden voldaan:

1. Check de aanwezigheid van landbouwpercelen met hoge en zeer hoge impact

deze percelen zijn geselecteerd als no-go-zone gezien hun groot belang voor de landbouw en/of bedrijfsvoering: het golfterrein moet zich hier rond plooiën

2. Benadering op perceelsniveau

waar mogelijk dienen de aangeduide percelen te worden behouden. Het golfterrein plooit zich hier rond deze percelen.

3. Afstandsregels

er dient voldoende ruimte te worden gelaten tussen de spelzones van het golfterrein en de landbouwpercelen.

4. Medegebruik

- agrarisch medegebruik in buitenspelzones (boomgaard,...)
- agrarisch medegebruik in spelzones (maaibeheer,...)
- agrarisch medegebruik door positionering van de fairways tussen de landbouw kavels in
- nastreven van hergebruik van de bestaande bebouwing

WAT KAN?

Samenwerking met kleinschalige landbouw biedt mogelijkheden : bioboeren, zelfpluktuinen, graasbeheer door schapen, begrazing door jonge varzen, ...

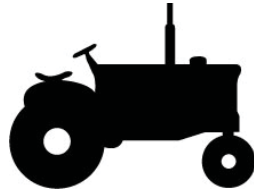
De verschillende onderdelen van een golfterrein zijn allemaal op een andere manier gevoelig voor medegebruik door begrazing. De afslag en de green mogen niet door dieren betreden worden en moeten elke dag gemaaid worden. De fairway kan door kleinere dieren, zoals schapen, als

weide gebruikt worden. Echter moet vermeden worden dat ook koeien, jongvee en paarden deze zone kunnen betreden. Voor deze grotere dieren loopt daar de grens. Het resultaat is dat de delen die door schapen, koeien en paarden worden gebruikt verschillen van grootte. Als erf scheiding zijn er vele mogelijkheden : houtwallen, hagen, hekken, stenen muren, ...

Door deze inrichting en vorm van medegebruik kan het zijn dat de golfer een weiland moet kruisen als hij naar de fairway loopt. De toegang tot de weilanden kan mogelijk gemaakt worden via bv. veehekken.

Deze initiatieven kunnen gecombineerd worden met natuur- en landbouweducatie.

Er wordt gestreefd naar langdurige overeenkomsten die zowel de landbouwer als de golfterrein-eigenaar kunnen verzekeren van de rendabiliteit van zijn investering.

TOELICHTEND

In zones die bestemd zijn als agrarisch gebied is het van belang de landbouwwaarde van het terrein te respecteren. De mogelijkheid tot integratie van een golfterrein is afhankelijk van de grootte en vormkenmerken van de landbouwzone.

De mogelijke integratie van het terrein is afhankelijk van het type landbouw dat wordt beoefend (veeteelt, akkerbouw, wisselend gebruik,...)

Zie ook fiche N2 Overige ruimtelijk kwetsbare gebieden

MEER INFO?

www.ruimtelijkeordering.be

Winge Golf & Country club te Sint-Joris-Winge
Dit golfterrein is gelegen in het Hageland en wordt omringd door akkers.

FICHE L4 : OVERIGE AGRARISCHE GEBIEDEN

LANDBOUW

WAT MOET?

Indien men een golfterrein wenst in te richten in een zone die deels of geheel binnen agrarisch gebied is gelegen, dient aan volgende kwalitatieve eisen te worden voldaan:

1. Check de aanwezigheid van landbouwpercelen met hoge en zeer hoge impact

deze percelen zijn geselecteerd als no-go-zone gezien hun groot belang voor de landbouw en/of bedrijfsvoering: het golfterrein moet zich hier rond plooiën

2. Aandacht voor de bedrijfsstructuur

3. Nastreven van hergebruik van de bestaande bebouwing

MEER INFO?

Er is geen specifiek wetgevend kader voor deze gebieden.

Agrarisch gebied te Lichtaard met zicht op de Kleine Nete
Illustratie van een agrarisch gebied

AANBEVELINGSCRITERIA

Zoals er criteria zijn die randvoorwaarden zullen stellen aan een mogelijke ontwikkeling van een golfterrein, selecteert de provincie eveneens criteria waarvan de aanwezigheid binnen een bepaalde cel net tot aanbeveling voor een golfterrein zal strekken. Dit zijn aanbevelingscriteria. Indien een zoekzone wordt gekenmerkt door één of meerdere aanbevelingscriteria dan heeft het gebied potenties voor de ontwikkeling van een golfterrein of kan deze ontwikkeling een meerwaarde betekenen voor het gebied. Afhankelijk van het type aanbevelingscriteria biedt de locatie mogelijkheden voor een bepaald type medegebruik of verweving. Hier dient evenwel rekening te worden gehouden met eventuele randvoorwaarden stellende criteria.

Let op!

Dit document geeft een momentopname van de huidige wetgeving, beleidsvisies en beschikbare GIS-lagen weer. Doorheen de tijd zal het op regelmatige tijdstippen worden geüpdatet zodat het een werkbaar en relevante tool blijft.

OPBOUW VAN DE FICHES

Elke fiche bestaat uit volgende gegevens :

- **Potenties voor golf?** waarin wordt gesteld welke meerwaarde de realisatie van een golfterrein kan betekenen.
- **Potenties voor medegebruik/verweving?** waarin wordt toegelicht hoe en welke nevenfuncties kunnen worden geïntegreerd bij de golfontwikkeling.
- **Toelichting** waarin bijkomende - vrijblijvende - tips worden gegeven over hoe kan omgegaan worden met het randvoorwaarden stellende criterium.
- **Meer info?** waarin links naar interessante webpagina's worden weergegeven.
- **Referenties** die een idee geven over hoe in andere projecten werd omgesprongen met soortgelijke omstandigheden.

TEGENSTRIJDIGHEDEN

Het is mogelijk dat de aanbevelingscriteria en de verschillende randvoorwaarden stellende criteria elkaar lijken tegen te spreken of een keuze vragen inzake medegebruik of inrichting. In dit geval is het opportuun om in overleg met de provincie te bekijken welke randvoorwaarden of aanbevelingen zullen moeten worden gevolgd.

AANBEVELINGSKRITERIA

FICHE A1 : FIETS-, RUITER-, MTB- EN WANDELROUWENETWERK

POTENTIES VOOR GOLF

Er zijn twee manieren om met dit aanbevelingscriterium om te gaan :

- Op plaatsen waar reeds een (netwerk aan) recreatieve route(s) aanwezig is, kan een golfterrein een meerwaarde betekenen. De recreatieve routes kunnen een interessante aanvulling betekenen voor het landschap waardoor ze lopen. Recreatief medegebruik van de golfterreinen door de recreatieve routes kan hier opgelegd worden. Het kan echter niet de bedoeling zijn dat het golfterrein logische recreatieve routes onderbreekt.
- Anderzijds kan de ontwikkeling van een golfterrein ook net een aanleiding zijn om leemtes in toeristisch-recreatieve netwerken op te vullen. In dit geval worden net zones waar het netwerk weinig dens is aangeduid als aan te bevelen zones voor golfontwikkeling.

POTENTIES VOOR MEDEGEbruik / VERWEVING

Afhankelijk van de interpretatie van dit criterium (opvullen van leemtes, of aanvullen van een dens netwerk) is een verschillend ambitieniveau van medegebruik wenselijk:

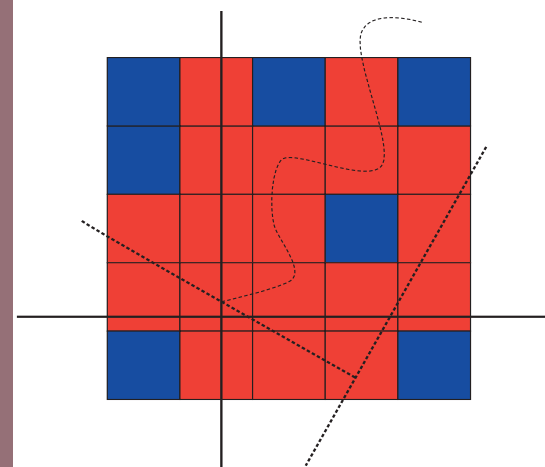
Indien een golfterrein wordt ontwikkeld in de nabijheid van een dens netwerk aan toeristisch recreatieve routes, moet onderzocht worden of een clustering met andere toeristische activiteiten of horeca mogelijk is. Het kan zijn dat een dens netwerk gekoppeld is aan een toeristisch-recreatief knooppunt of netwerk. Check hiervoor de kaart van de toeristisch recreatieve knooppunten zoals weergegeven in het Ruimtelijk structuurplan provincie Antwerpen (RSPA). Gaat het echter om het opvullen van leemtes in het netwerk, dan zal het verweven van de toeristische routes met het golfterrein voorop staan. Clustering is in dit geval geen wenselijke optie.

!! TIP: bekijk ook eens of er binnen de zone trage wegen, buurt- of voetwegen aanwezig

zijn. Het kan interessant zijn om deze in het golfontwerp te integreren.

TOELICHTEND

De gebruikelijke veiligheidsafstand van het golfterrein voor wandelaars bedraagt 60m vanaf de middenlijn van de fairway. Bij de afslagen zijn de veiligheidszones 10m naar achteren en 30m aan de zijkanten. Bij de green is 30m vanaf de put voldoende.

FICHE A1 : FIETS-, RUITER-, MTB- EN WANDELROUTENETWERK

MEER INFO?

Toerisme Vlaanderen heeft data over de toeristisch recreatieve fietsnetwerken, wandelnetwerken en ruiternetwerken. Deze kan je aanvragen via : trip.toerismevlaanderen.be/gdi

Info over buurtwegen :
<http://www.provincieantwerpen.be/aanbod/drem/dienst-stedenbouwkundige-beroepen/buurt-en-voetwegen.html>

Via onderstaande link kan je de Atlas der Buurtwegen en het bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk raadplegen :
<http://www.provincieantwerpen.be/aanbod/dict/gis/digitale-kaarten.html>

Alle fietsroutes van Vlaanderen : www.fietsroute.org

Golfclub Millenniumgolf te Paal-Beringen

Bij de inrichting van de Millenniumgolf werd voorzien in een fiets-, wandel- en ruitepad dwars doorheen de buitenspelzone van het golfterrein. Door het wandelpad op een uiterst zichtbare locatie in te planten, wordt het risico op ongevallen tot een minimum gereduceerd.

FICHE A2 : STEDELIJK GEBIED

POTENTIES VOOR GOLF

Een golfterrein wordt bij voorkeur in de stadsrandzone gesitueerd. Dit hoofdzakelijk omwille van de bereikbaarheid voor potentiële golfers. Het clubhuis kan aansluiten bij de overige bewoning en is op die manier gemakkelijk te bereiken. Het golfterrein kan zo eveneens een waardevolle bufferfunctie vervullen ten aanzien van het aangrenzende buitengebied of kan als groene vinger in het stedelijk gebied binnendringen.

Aan de rand van het stedelijk gebied zijn de oorspronkelijke landschappen doorgaans aangetast door de verdere verstedelijking. De aanleg van een golfterrein moet hier een opwaardering van het landschap inhouden, enerzijds door nieuwe groenstructuren te introduceren en anderzijds door het oorspronkelijke landschap opnieuw te herstellen.

Zones binnen of aansluitend aan het stedelijk gebied worden dan ook aanbevolen als ontwikkelingszones voor golfterreinen.

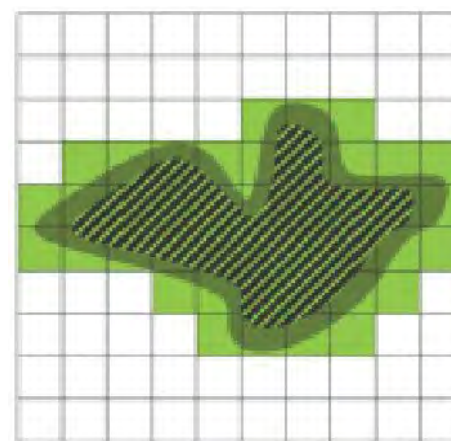
POTENTIES VOOR MEDE- GEBRUIK / VERWEVING

In de nabijheid van stedelijke gebieden moet een mogelijke clustering met andere sportactiviteiten of publieksintensieve functies onderzocht worden.

TOELICHTING

Rondom de stedelijke gebieden werd in het geoloket een buffer van 500m aangebracht. Alles wat binnen deze buffer valt, wordt gerekend als gelegen in de directe nabijheid van het stedelijk gebied.

De afbakening van de stedelijke gebieden is vastgelegd in gewestelijke en provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's).

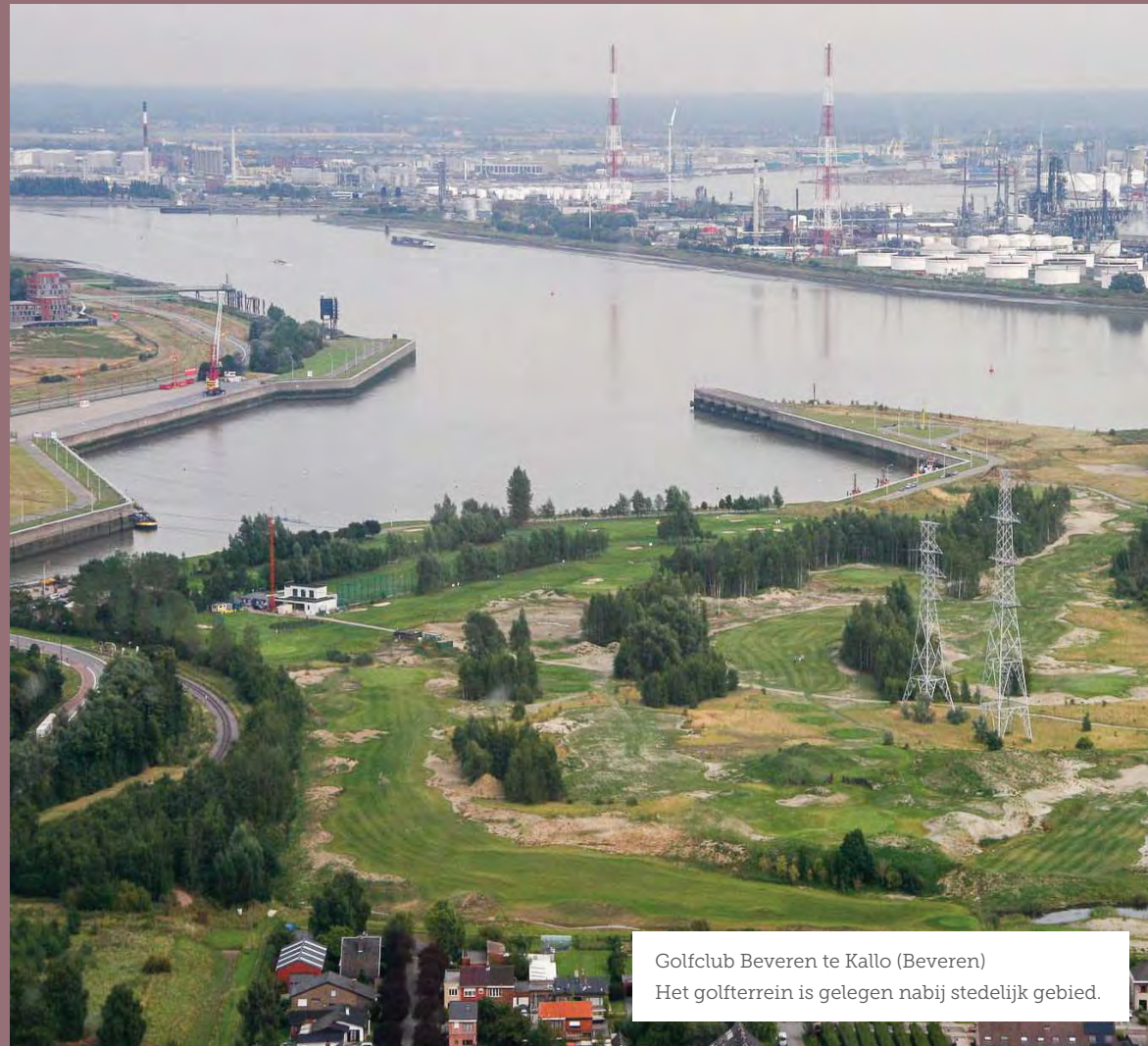

FICHE A2 : STEDELIJK GEBIED

MEER INFO?

Regionaal- en grootstedelijke gebieden:
http://www2.vlaanderen.be/ruimtelijk/grup/overzicht_thema.html

Kleinstedelijke gebieden: <http://www.provincieantwerpen.be/aanbod/drom/dienst-ruimtelijke-planning/ruimtelijke-uitvoeringsplannen.html>

Golfclub Beveren te Kallo (Beveren)
Het golfterrein is gelegen nabij stedelijk gebied.

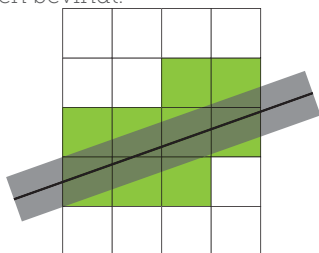
FICHE A3 : HOOFD- EN PRIMAIR WEGENNETWERK

POTENTIES VOOR GOLF

Voor een golfproject is een vlotte ontsluiting naar het nabijgelegen hoofd- en primaire netwerk van groot belang. Zones gelegen in de nabijheid van of met een vlotte verbinding naar de op- en afritten van het hoofdwegennetwerk dienen zodoende aanbevolen te worden als locatie bij voorkeur om een golfterrein te ontwikkelen.

In het geoloket wordt er een buffer van 1km rond de hoofdwegen voorzien. Rond de primaire wegen wordt een buffer van 500m aangeduid. Alle cellen waarbinnen de bufferzone valt, worden aangeduid als aan te bevelen zone voor golfontwikkeling.

!! Let wel: er kan pas van een vlotte ontsluiting gesproken worden, indien er zich in de nabijheid van het golfterrein een aansluiting op deze wegen bevindt.

POTENTIES VOOR MEDE- GEBRUIK / VERWEVING

In geval van een vlotte ontsluiting moet onderzocht worden wat de mogelijkheden zijn van verweving met mobiliteitsgenererende functies.

MEER INFO?

informatie over de selectie van hoofd- en primaire wegen is te vinden in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) :
www.vlaanderen.be
www.ruimtelijkeordering.be

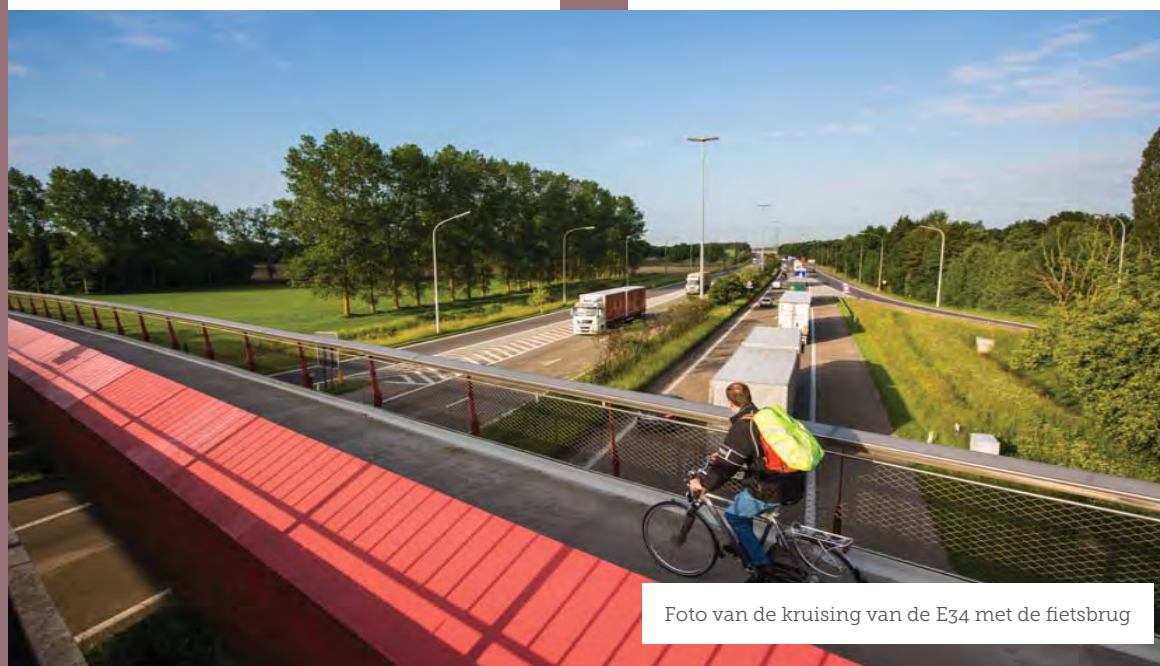

Foto van de kruising van de E34 met de fietsbrug

FICHE A4 : VERSTOORDE LANDSCHAPPEN : ONTGINNINGSGBIEDEN EN STORTTERREINEN

POTENTIES VOOR GOLF

De nabestemming van een ontginningsgebied of voormalig stortterrein vormt een opportuniteit die de locatiekeuze voor een golfterrein kan ondersteunen. In verstoorde landschappen, zoals voormalige ontginningsgebieden en stortterreinen, kan de landschapsopbouw ten gevolge van de implementatie van een golfterrein tot een meerwaarde leiden. Er vanuit gaande dat binnen dergelijke zones, door hun verstoorte karakter, relatief weinig kwetsbaarheden zijn, kan besloten worden dat deze zones een opportuniteit voor golf vormen.

In sommige landschappen zijn al geruime tijd geen ontginnings- of stortactiviteiten meer aanwezig. In deze gebieden is het mogelijk dat zich hier reeds belangrijke natuurwaarden hebben ontwikkeld. Dit dient steeds te worden onderzocht.

Cellen die gedeeltelijk of volledig gelegen zijn in een zone met bestemming ontginningsgebied worden aangeduid als zones waarbinnen de ontwikkeling van een golfterrein aan te bevelen valt. Terreinen met

nabestemming natuur werden in het geoloket niet weerhouden.

POTENTIES VOOR MEDEGEBRUIK / VERWEVING

Medegebruik binnen verstoorte landschappen zal afhankelijk zijn van de ligging ten opzichte van de ontsluiting en woonkernen, de intrinsieke kwaliteiten en de

aanwezige functies in de nabijheid van het desbetreffende verstoorte landschap. De exacte bepaling zal door middel van maatwerk moeten gebeuren

Indien het verstoorte landschap gedurende een lange periode onaangeroerd bleef, en zich daardoor opnieuw waardevolle natuur op het terrein kon ontwikkelen, dienen de belangrijke natuurwaarden te worden geïntegreerd in het golfontwerp.

Spiegelven Golfclub te Genk (Zutendaal)
Het golfterrein is gelegen op een voormalige stortplaats

FICHE A5 : RECREATIEGEBIED / GOLFZONE

POTENTIES VOOR GOLF

De specifieke ontwikkelingsperspectieven voor een bepaalde zone in recreatiegebied kunnen worden afgetoetst aan de hand van het Ruimtelijk structuurplan provincie Antwerpen (RSPA).

Aangezien de zone reeds de bestemming recreatiegebied of golfzone heeft, wil zeggen dat het gebied reeds werd gezien als een gebied geschikt voor dergelijke ontwikkeling.

POTENTIES VOOR MEDE- GEBRUIK / VERWEVING

Of er al dan niet wordt geopteerd voor een clustering met andere functies dan wel een zachte verweving is afhankelijk van de kenmerken van de omgeving. Ook het type golfterrein dat geschikt is, kan aan de hand van de geldende beleidsdocumenten worden afgetoetst.

MEER INFO?

www.vlaanderen.be

www.ruimtelijkeordering.be

Via onderstaande link kan je het algemene geoloket raadplegen :

<http://www.provincieantwerpen.be/aanbod/dict/gis/digitale-kaarten.html>

Zowel bij Ruimte Vlaanderen, de provincies als de gemeenten kan je informatie bekomen over de huidige bestemming van een bepaald gebied.

Golfclub De Drie Eycken te Edegem

Het golfterrein is gelegen in een gebied met bestemming recreatiegebied.

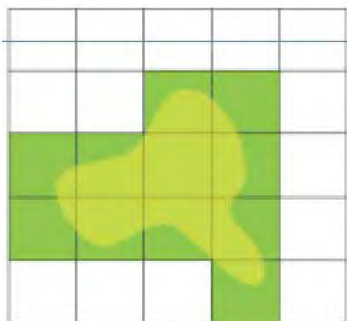

FICHE A6 : POTENTIËLE STILTEGEBIEDEN

POTENTIES VOOR GOLF

Golfers beschouwen de rust en stilte op het terrein als een grote troef van de sport. Zones gelegen binnen (potentiële) stiltegebieden kunnen daarom aanbevolen worden als potentiële ontwikkelingszones voor een golfterrein.

In (potentiële) stiltegebieden kunnen golfbanen een meerwaarde zijn voor de natuur: voor de kleinere natuur-/cultuur-elementen die kwetsbaar zijn, kunnen golfbanen bescherming bieden via opname in bijvoorbeeld buitenspelzones. Stedelijke activiteiten vormen een bedreiging voor stiltegebieden. Een goed ingepast golfterrein kan hier echter een stiltegebied bekrachtigen.

POTENTIES VOOR MEDE- GEBRUIK / VERWEVING

Lawaaiige vormen van recreatief medegebruik zijn in deze gebieden uit den boze. Hier dient eerder te worden gestreefd naar natuur- en landschappelijke verweving als ook zachte recreatieve activiteiten.

MEER INFO?

<http://www.provincieantwerpen.be/aanbod/dlm/pih/onderzoek/geluid/specifiek-onderzoek.html>

<http://www.lne.be/themas/hinder-en-risicos/stiltegebieden>

Beeld van het stiltegebied De Liereman te Oud-Turnhout

CHECKLIST

Bijgevoegde checklist geeft op een overzichtelijke manier alle gebruikte criteria weer. Deze lijst kan de potentiële golfontwikkelaar bij zich nemen tijdens de toets aan het geoloket teneinde op een overzichtelijke manier te kunnen inventariseren welke passages uit de handleiding ten minste zullen moeten worden doorgenomen.

NO GO- ZONES

- Speciale beschermingszones en Ramsar-gebieden
- VEN-gebieden
- Erkende en Vlaamse natuurreservaten en natuurgebieden met wetenschappelijke waarde
- Ferrarisbos
- Waardevolle bodemprofielen
- Landbouwpercelen met hoge en zeer hoge impact

RANDVOORWAARDEN STELENDE CRITERIA

1. Natuur / Bodem / Water

- Natuurverwevingsgebieden in IVON
- Overige ruimtelijke kwetsbare gebieden
- Voorkomen van Europese beschermde en provinciale prioritaire soorten
- Vegetatie met verbod op wijziging
- Bijzondere vogels
- Bos volgens de Boswijzer
- Waardevolle bodems
- Natte bodems + waterlopen / Overstroombare gebieden

2. Landschap / Erfgoed

- Beschermde landschappen, stads- en dorpsgezichten
- Ankerplaatsen
- Relictzones
- Archeologische sites

3. Landbouw

- Herbevestigde agrarische gebieden met een bestemming 'landbouw'
- Ruilverkavelingen
- Agrarische gebieden aangeduid in RUP's en bouwvrij agrarisch gebied
- Overige agrarische gebieden

AANBEVELINGSCRITERIA

- Fiets-, ruiters-, MTB- en wandelroutenetwerk
- Stedelijk gebied
- Hoofd- en primair wegennetwerk
- Verstoorte landschappen : ontginningsgebieden en stortterreinen
- Recreatiegebied / Golfzone
- Potentiële stiltegebieden

BIJKOMENDE AANDACHTSPUNTEN

Naast de in het geoloket aangehaalde richtlijnen per thema kan een bijkomend aantal richtlijnen worden geformuleerd die niet in het geoloket werden opgenomen (en waarvan dus ook geen fiche kan worden opgemaakt) omdat zij:

- ofwel niet over een GIS-laag beschikken | niet in een GIS-laag kunnen worden ondergebracht;
- ofwel opereren op een ander niveau dan het provinciale;
- ofwel niet onderscheidend werken op provinciaal niveau.

Volgend op de sneltoets met het geoloket en het aftoetsen van de criteria aan de hand van de fiches, moeten dan ook in een volgende stap enkele bijkomende richtlijnen worden onderzocht.

Let op!

Het is dus mogelijk dat de potentiële locatie voor golfontwikkeling tijdens de screening met het geoloket niet als no-go-zone werd geëlimineerd, maar dat deze na toetsing aan de bijkomende aandachtspunten op basis van deze nieuwe randvoorwaarden alsnog wordt uitgesloten als potentiële zone voor golfontwikkeling of dat bijkomende randvoorwaarden worden gedetecteerd tijdens het verdere onderzoek.

BELEIDSDOCUMENTEN WAARVOOR (NOG) GEEN GIS- VERTALING MOGELIJK IS

Deze documenten hebben een belangrijke waarde omwille van de reeds opgemaakte visies voor een bepaald gebied en de eventueel daaraan gekoppelde te nemen stappen in functie van de uitvoering. Het is dus mogelijk dat een gebied volgens het geoloket geen uitgesproken richting aangeeft inzake de potenties van een gebied voor de verschillende thema's maar dat aan de hand van de geconsulteerde beleidsplannen toch een reeds vooropgestelde visie voor het gebied kan worden teruggevonden. Deze dienen te worden meegenomen in het verdere proces.

Op provinciaal niveau is vooral de ruimtelijke visie zoals ze is opgenomen in het Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen (RSPA) van belang.

<http://www.provincieantwerpen.be/aanbod/drem/dienst-ruimtelijke-planning/ruimtelijk-structuurplan/kernelementen-van-het-rspa.html>

Andere voorbeelden van beleidsdocumenten waarvoor (nog) geen GIS-vertaling voorhanden is, zijn de volgende:

- Het Vlaamse Golfmemorandum en de bisnota opgemaakt in het kader van de ontwikkeling van 18-holes golfterreinen. Volgende principes uit dit document dienen eveneens getoetst te worden tijdens verder onderzoek.

- Democratische golfterreinen
- Aandacht voor eco-golfterreinen

www.bloso.be/sportinfrastructuur/SportMilieu/Documents/060720_golfmemorandum_bisnota.pdf

- Bij de concrete uitwerking van een golfproject, kan niet langer sectoraal worden gewerkt: het ontwerp van een golfterrein dient de taak van een multidisciplinair team te worden, dat van bij de start van het ontwerp zowel de speeltechnische als omgevingswaarden geïntegreerd kan benaderen. De golfarchitect dient hierin bijgestaan te worden door experts vanuit de verschillende disciplines (natuur, erfgoed, landschap, landbouw).
- ...

BELEIDSDOCUMENTEN EN AANDACHTSPUNTEN OP VLAAMS NIVEAU

Op Vlaams niveau werden, in uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV), de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur afgebakend : het AGNAS.

In uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen stelde de Vlaamse overheid in 2008 een ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos op.

Op 27 maart 2009 nam de Vlaamse regering kennis van deze visie en keurde ze de beleidsmatige herbevestiging van de bestaande gewestplannen voor ca. 9.700 ha agrarisch gebied én een operationeel uitvoeringsprogramma goed.

In het operationeel uitvoeringsprogramma is aangegeven welke gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen de Vlaamse overheid de komende jaren zal opmaken voor de afbakening van de resterende landbouw-, natuur- en bosgebieden.

Er werden kaarten opgemaakt die de visie en het operationeel uitvoeringsprogramma van AGNAS weergeven (gebiedsdekkend voor Vlaanderen). Deze kaarten zijn niet beschikbaar in GIS, maar geven wel gewenste ontwikkelingsperspectieven weer voor de natuurlijke

en agrarische structuur op Vlaams niveau.

Een potentieel golfproject dient hier voldoende rekening mee te houden en moet zich kunnen inpassen in dit Vlaamse beleid.

<http://rsv.vlaanderen.be/RSV/RuimtelijkStructuurplanVlaanderen/Planningsprocessen/Landbouwnatuurenbos>

BELEIDSDOCUMENTEN EN AANDACHTSPUNTEN OP GEMEENTELIJK NIVEAU

Er zijn ook randvoorwaarden die niet op het niveau van de provincie worden geformuleerd. Ook op gemeentelijk niveau worden beleids- en juridische kaders uitgezet die een invloed kunnen hebben op de haalbaarheid van een potentieel golfproject zoals:

- GRS (Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan)
- gemRUP (Gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan)
- GNOP (Gemeentelijk Natuurontwikkelingsplan)
- Gemeentelijke mobiliteitsplannen
- (eventueel) gemeentelijke beleidsvisies rond sport en recreatie
- ...

Indien een voorstel tot golfontwikkeling strijdig is met het beleids- of juridisch kader op gemeentelijk niveau, kan worden beslist om niet verder te gaan met het project of om bijkomende randvoorwaarden aan het golfproject te

formuleren.

Het is dus aan te bevelen om snel inzicht te verkrijgen in het lokale ruimtelijke beleid. Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan vat het lokale ruimtelijke beleid en de visie voor de verdere ontwikkeling van de gemeente samen en vormt zo een interessant document om de mogelijkheden voor een golfproject te screenen.

Ruimtelijke uitvoeringsplannen vormen de juridisch-planologische vertaling van dit ruimtelijk beleid.

GIS-GEGEVENS NIET ONDERSCHIEDEND OP PROVINCIAAL NIVEAU

Bepaalde richtlijnen kunnen niet op provinciaal niveau in GIS worden onderscheiden omdat zij uitspraak doen over (delen van) individuele percelen. Aangezien het geoloket een analyse uitvoert op cellen met een afmeting van 250x250m, zou het invoeren van data die op een veel kleinere schaal opereren, tot een vertekening van de werkelijke toestand kunnen leiden.

Volgende richtlijnen worden onderscheiden:

1. Provinciale landschapskaart

Om de waardevolle landschappen in de provincie in stand te houden is de provinciale landschapskaart een handig hulpmiddel dat een overzicht biedt van de verzamelde landschapskennis. Deze kaart stelt je in staat om in een oogopslag te bekijken welke elementen het landschap vorm geven in de provincie Antwerpen.

<http://www.provincieantwerpen.be/aanbod/dlm/landschap/provinciale-landschapskaart.html>

2. BWK

De Biologische Waarderingskaart (BWK) is een uniforme

inventarisatie en evaluatie van het gehele Vlaamse grondgebied aan de hand van een set karteringseenheden die staan voor vegetaties, bodembedekking en kleine landschapselementen (lijn- en puntvormige elementen). Ook met de aanwezigheid van belangrijke fauna-elementen is er rekening gehouden.

Waardevolle elementen volgens de biologische waarderingskaart dienen maximaal te worden geïntegreerd in het golfbaanontwerp.

www.geopunt.be

3. Bodemkwaliteitskaarten (OVAM)

OVAM inventariseert voor alle bodems of deze reeds aan een oriënterend bodemonderzoek, een beschrijvend bodemonderzoek of een bodemsaneringsproject werden onderworpen. De bodemkwaliteitskaarten verschaffen informatie op perceelsniveau en kunnen daarom niet onderscheidend werken op provinciaal niveau.

Bij onderzoek van een concreet golfproject dienen deze kaarten echter zeker te worden geconsulteerd. Zijn bepaalde gronden bijvoorbeeld sterk vervuild, of worden ze aangeduid als risicozone, dan kan de zone als brownfield worden gecategoriseerd. De ontwikkeling van een brownfield naar een golfterrein strekt volgens de provincie tot aanbeveling.

<http://services.ovam.be/geoloket/>

4. Centraal Archeologische Inventaris (CAI)

De CAI is een verzameling van alle archeologische waarnemingen gemeld aan of verzameld door het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium.

Indien een zoekzone gelegen is binnen een gebied met archeologische waarnemingen is het van belang hiermee rekening te houden. Ook in zoekzones waar nog geen waarnemingen geregistreerd zijn, is mogelijk ongekend archeologisch erfgoed aanwezig. De sectorale wetgeving voorziet onder andere in de meldingsplicht van archeologische vondsten. Daarnaast zijn bijkomende maatregelen mogelijk om het verlies van (al dan niet ongedocumenteerd) archeologisch erfgoed te voorkomen. Bij vergravingen kan het aangewezen zijn een archeologisch vooronderzoek uit te voeren met naderhand eventueel een vervolgonderzoek in het geval dat er archeologische sporen worden vastgesteld.

<http://cai.onroenderfgoed.net/>

<https://www.onroenderfgoed.be/nl/onderzoek/wetenschappelijke-inventarissen/centrale-archeologische-inventaris>

5. Natuurverbindingen en open ruimteverbindingen

Om de natuur te beschermen volstaat het niet om geïsoleerde stukken natuur te beschermen. Deze zijn vaak te klein en een goede ruimtelijke samenhang ontbreekt. Om die reden moeten er natuurverbindingen en open ruimteverbindingen worden afgebakend en ingericht.

Deze verbindingen zijn nodig om populaties planten en dieren in stand te houden.

Voor de provincie Antwerpen werden de gewenste natuurverbindingen en open ruimteverbindingen opgenomen in de gewenste landschappelijke structuur.

http://www.provincieantwerpen.be/content/dam/provant/drem/dienst-ruimtelijke-planning/ruimtelijk-structuurplan/RSPA_7_kaarten_richtinggevend_gedeelte.pdf

6. De SIGMA-gebieden

Het uitgangspunt van het Sigmaplan is om Vlaanderen beter te beschermen tegen overstromingen uit de Schelde en haar zijrivieren. Tegelijk wordt ook de prachtige Scheldenatuur in ere hersteld. Het Sigmaplan heeft bovendien oog voor de economische rol van de Schelde, als één van de drukst bevaren rivieren van Europa. Het plan rust op 4 pijlers : 1/ Veiligheid, 2/ Natuur, 3/ Recreatie en 4/ Economie.

De uitvoering van het Sigmaplan is een project van de Vlaamse Overheid. Waterwegen en Zeekanaal (W&Z) coördineert en staat in voor het waterbeheer. Om de natuurdoelen te verwezenlijken, werkt W&Z nauw samen met het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB).

<http://www.sigmaplan.be/nl/sigmaplan>

7. Signaalgebieden

Signaalgebieden zijn nog niet ontwikkelde gebieden met een harde gewestplanbestemming (woongebied, industriegebied, recreatiegebied...) die ook een functie kunnen vervullen in de aanpak van wateroverlast omdat ze kunnen overstromen of omdat ze omwille van specifieke bodemeigenschappen als een natuurlijke spons fungeren. De Vlaamse Regering stelt de volgende aanpak voor met betrekking tot de behandeling van deze zones:

Geen actie – watertoets: Als de bestemming van het gebied compatibel blijft met het waterbergend vermogen worden geen extra acties ondernomen. In dat geval

volstaat de watertoets.

Bijkomende maatregelen met behoud van de bestemming: als de bestemming van het gebied een negatief effect heeft op het watersysteem, maar er geen hoge overstromingskans is, blijft de huidige bestemming behouden. Er worden wel bijkomende maatregelen genomen. Mogelijke instrumenten hiervoor zijn: erfdiensbaarheden, stedenbouwkundige voorschriften binnen een RUP en/of stedenbouwkundige verordeningen.

Nieuwe functionele invulling van het gebied: als de ontwikkeling van het gebied niet compatibel is met het waterbergend vermogen en bovendien een hoge overstromingskans inhoudt, wordt een nieuwe functionele invulling van het gebied voorgesteld. Instrumenten die hiervoor ingezet kunnen worden zijn: gebiedsgerichte aanpak via RUP, planologische ruil, herverkaveling uit kracht van wet gecombineerd met planologische ruil en erfdiensbaarheden tot openbaar nut.

De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) formuleert per gebied een voorstel van aanpak na overleg met de lokale besturen, waarbij zij kiest uit deze verschillende opties. De Vlaamse Regering neemt de uiteindelijke beslissing.

In het geval van een golfterrein kan worden gesteld dat deze ontwikkeling niet noodzakelijk een negatief effect heeft op het watersysteem indien randvoorwaarden worden opgelegd.

<http://geoloket.vmm.be/bekkenwerking/map.phtml>

8. Beschermd en bouwkundig erfgoed

Bouwkundig erfgoed is zo ruim mogelijk gezien: gebouwen van alle mogelijke typologieën, gebouwengroepen, complexen, bijhorende interieurs en interieurelementen, infrastructuur, klein erfgoed, straatmeubilair, monumentale beeldhouwwerken, enz. De databank bevat ook beschrijvingen van gehelen zoals straten, gehuchten en stadswijken.

De sectorale wetgeving inzake onroerend erfgoed dient bij de

ontwikkeling van een golfproject te worden nageleefd. Als bijkomend provinciaal aandachtspunt wordt de integratie van het bouwkundige erfgoed in de ontwikkeling van het golfterrein meegenomen. Dit kan door het toekennen van een nieuwe functie aan een gebouw zoals bijvoorbeeld clubhuis of horecafaciliteit.

<http://geo.onroenderfgoed.be>

<https://www.onroenderfgoed.be/nl/onderzoek/wetenschappelijke-inventarissen/centrale-archeologische-inventaris>

9. Archeologische zones

De inventaris van archeologische zones brengt in kaart in welke gebieden archeologische resten of sporen in de grond zitten. Bij de selectie van zones spelen twee elementen een belangrijke rol: er moet een goede aanwijzing zijn voor de aanwezigheid van archeologisch erfgoed en er moet een goede aanwijzing zijn dat dit erfgoed nog voldoende goed bewaard is om archeologische waarde te hebben.

De afbakening van archeologische zones gebeurt op basis van archeologische waarnemingen, landschappelijke, topografische, bodemkundige, historische en andere gegevens.

<https://www.onroenderfgoed.be/nl/onderzoek/wetenschappelijke-inventarissen/inventaris-van-de-archeologische-zones/>

10. Kasteelparken

De groene gordel van Antwerpen bestaat uit twee gordels gevormd door forten. Daarnaast bevinden zich een groot aantal - al dan niet - op het gewestplan aangeduide kasteelparken. Heel wat kasteelparken werden in het verleden ontworpen volgens bepaalde stijlstromingen en vormen vandaag een duidelijke inkijk op de visie op landschapsarchitectuur doorheen de eeuwen. De aanleg van een golfterrein in of in de nabije omgeving van een kasteelpark, kan een aanleiding zijn om de oorspronkelijke landschapswaarden van het parkontwerp te herstellen, versterken of te herintroduceren. Daarbij is een grondige studie van de historische setting waarin het kasteelpark werd ontworpen essentieel. Niet alle kasteelparken komen in aanmerking om in een golfontwerp te worden geïntegreerd. Dit dient onafhankelijk en voor iedere case beoordeeld te worden.

11. Bereikbaarheid met het openbaar vervoer

Een golfterrein kan meer jongeren, studenten of ouderen aantrekken indien het op vlotte wijze met het openbaar vervoer kan bereikt worden. Daartoe kan de goede ligging van een terrein ten opzichte van openbaar vervoershaltes als aanbeveling gelden voor de ontwikkeling van een golfterrein op een bepaalde plek.

<http://www.verkeerscentrum.be/verkeersinfo/DeLijn/routeplanner>

12. Landbouwpercelen met een hoge of zeer hoge impact volgens de LandbouwImpactStudie (LIS)

Op de fiche 'N-G6 : Landbouwpercelen met hoge en zeer hoge impact' wordt toegelicht wat deze LIS inhoudt. In het geoloket wordt een abstractie gemaakt van deze percelen met hoge en zeer hoge impact: cellen die voor 75% en meer bestaan uit percelen van hoge en zeer hoge impact worden automatisch als no go aangeduid.

Door deze abstractie weergave, worden niet alle percelen (veelal geïsoleerde percelen) aangeduid als no go-zone. Echter zullen ook deze percelen beschouwd worden als no go-zone. De ontwikkeling

van een golfterrein zal steeds rondom deze percelen moeten gebeuren.

Een gedetailleerde weergave van alle landbouwpercelen met een hoge en zeer hoge impact kan bekeken worden in het geoloket.

<http://lv.vlaanderen.be/nl>

Bij de verdere uitwerking van een potentiële golfontwikkeling dienen deze richtlijnen evenwel in rekening te worden gebracht. .

Let op!

De bovenstaande lijsten van te raadplegen beleidsdocumenten die niet opgenomen kunnen worden in het geoloket is niet limitatief. Indien na een eerste toets met het Afwegingskader Golf blijkt dat het vooropgestelde project haalbaar is, moet (in overleg) onderzocht worden welke juridische kaders, onderzoeken en visies reeds bestaan over het projectgebied.

HANDLEIDING GEBRUIK GEOLOKET GOLF

In dit hoofdstuk wordt kort het gebruik en de mogelijkheden van het geoloket Golf toegelicht.

WAT IS EEN GEOLOKET

Een geoloket bundelt digitale en geografische informatie in een handige tool. Het is dus een GIS-omgeving waar verschillende kaartlagen zijn in opgenomen. Een geoloket laat burgers en overheden toe om gemakkelijk de gewenste informatie van een bepaald gebied of gebieden te verkrijgen.

GEOLOKET GOLF

Voor het Afwegingskader Golf heeft de provincie Antwerpen ook een dergelijk geoloket opgemaakt. Dit geoloket bundelt de verschillende kaartlagen van zowel de geselecteerde no go-zones, als de randvoorwaarden stellende en aanbevelingscriteria. Met het geoloket Golf kan snel gekeken worden welke criteria bepalend zijn in een specifiek gebied.

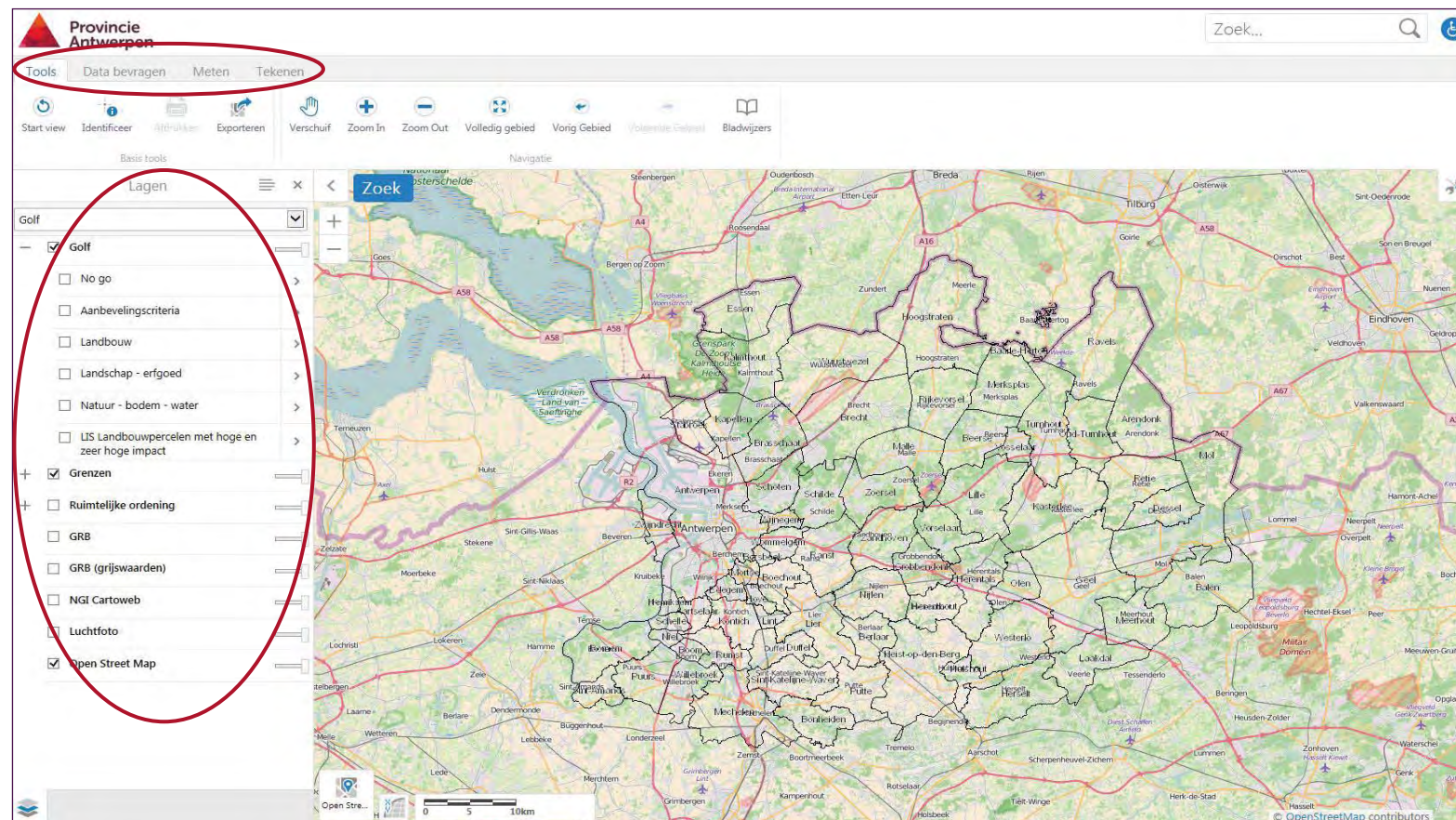
In dit geoloket werd een raster over de gehele provincie gelegd. Dit raster bestaat uit cellen van 250m op 250m of 6,25ha. Het geoloket werd zo opgebouwd dat kan worden onderzocht welke no go-zones en criteria in zo'n cel voorkomen. Om dit visueel voor te stellen werd gewerkt met een kleurcode. Zoals in de legende wordt aangeduid, is de kleurcode gekoppeld aan het aantal criteria binnen een cel (gearceerd = 0 en donkerrood = 8). Het geeft geen waardering van een cel weer.

HANDLEIDING GEBRUIK GEOLOKET GOLF

1. Startscherm

Na het openen van het geoloket Golf kom je op onderstaand startscherm. Zowel de volledige provincie met aanduiding van de gemeentegrenzen als de achtergrond-laag 'Open Street Map' wordt weergegeven.

Links van het kaartbeeld zie je de verschillende lagen die je kan raadplegen. Bovenaan zie je de verschillende tabbladen met diverse functies die je kan gebruiken om de informatie die je nodig hebt uit het geoloket te filteren (tools, data bevragen, meten en tekenen).

2. Beschikbare lagen

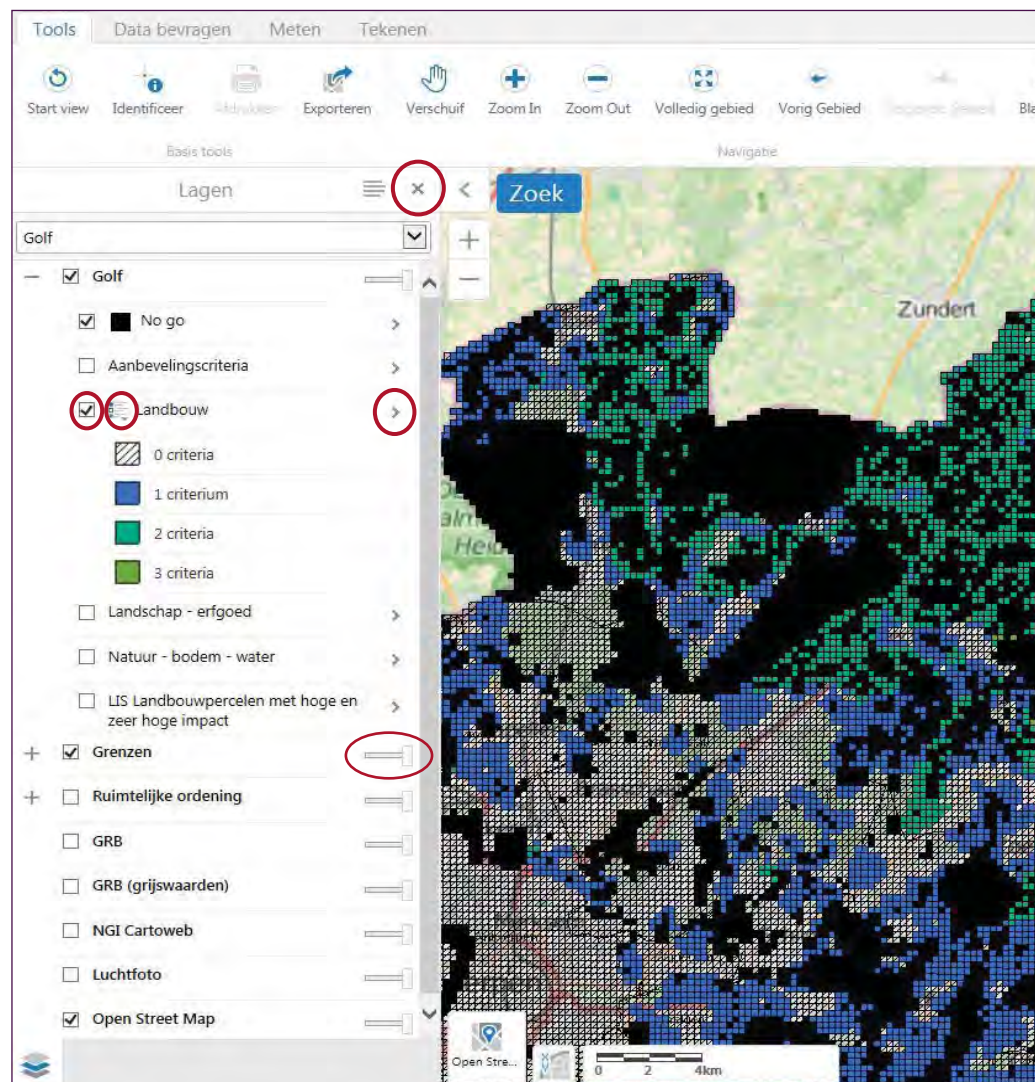
De volgende lagen zijn binnen dit geoloket Golf beschikbaar :

- Golf-lagen : deze lagen bevatten de verschillende criteria uit het afwegingskader die randvoorwaarden stellen aan of aanbevelingen maken naar toekomstige golfprojecten. De criteria zijn, net zoals in deze handleiding, geclusterd weergegeven in no go, aanbevelingscriteria, landbouw, landschap-erfgoed en natuur-bodem-water.
- Gemeentegrenzen, gewestplan, GRB, NGI Cartoweb, Satellietbeeld en Open Street Map : deze lagen dienen als hulpmiddel om je te oriënteren en bepaalde gebieden te herkennen.

Je kan zelf bepalen welke kaartlagen je al dan niet zichtbaar wenst te maken door ze aan of af te vinken. De knop rechts van de 'vink' maakt het mogelijk om de legende van de kaart zichtbaar te maken. De pijl rechts van de naam van de laag, geeft je de mogelijkheid om in te zoomen naar de specifieke kaartlaag.

Met het schuifbalkje rechts naast een groep van kaartlagen kan je deze groep kaartlagen meer of minder transparant zetten.

Indien je wenst terug te keren naar het overzicht van de beschikbare lagen, klik je op het kruisje rechts bovenaan.

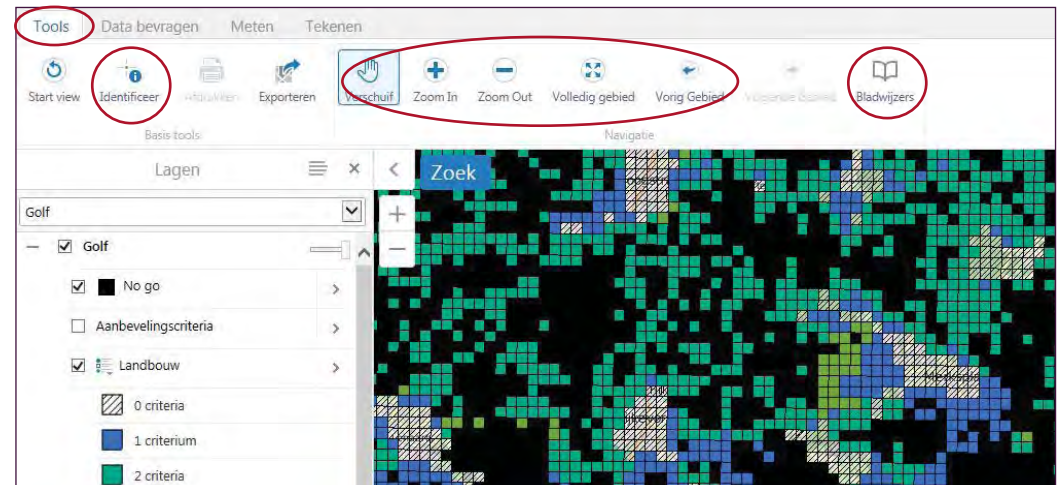

3. Tools

Dit tabblad is standaard geopend. Binnen het tabblad 'Tools' vind je een aantal vertrouwde knoppen terug die je in staat stellen om te zoomen ('Zoom in' en 'Zoom out'), te verschuiven ('Verschuif'), terug te gaan naar het vorig beeld ('Vorig gebied') en opnieuw de volledige provincie in beeld te brengen ('Start view' en 'volledig gebied').

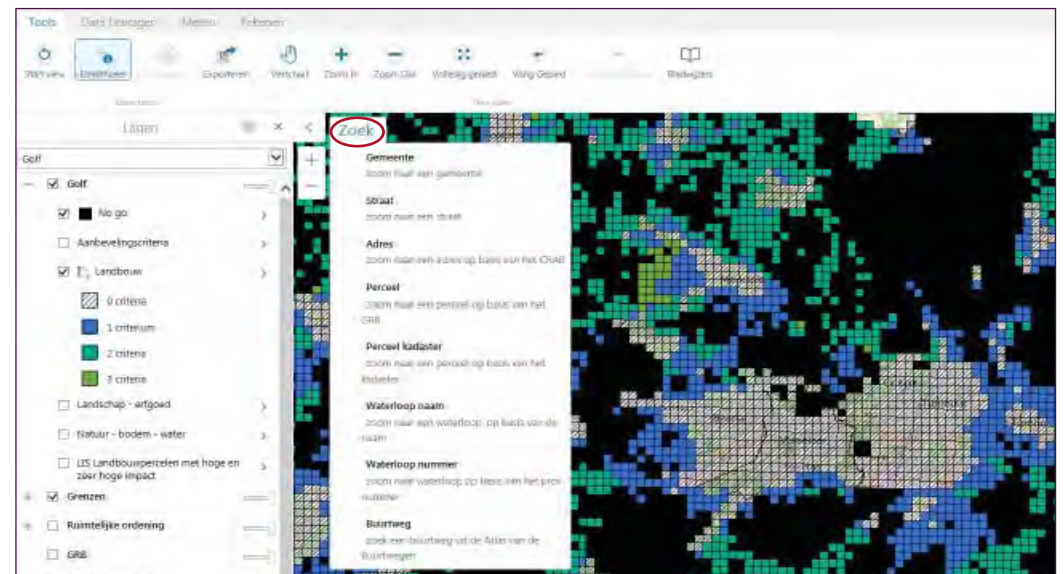
Met de tool 'Bladwijzers' kan je een specifieke locatie vastleggen om er later makkelijk naar terug te keren. Je kan een specifiek kaartbeeld ook altijd exporteren als een afbeelding.

Als laatste vind je op dit tabblad ook de 'Identificeer-knop' die je nodig hebt om op te vragen welke criteria gelegen zijn binnen een bepaalde cel of gebied.

4. Analyse van een gebied waarvoor interesse

- Vink één van de golf-lagen aan om deze zichtbaar te maken.
- Zoom in op het gebied dat je wenst te analyseren. Dit kan je doen door te scrollen of gebruik te maken van de 'Zoek-functie' links boven in het kaartbeeld.

- Selecteer de tool 'Identificeer' in het tabblad 'Tools' en klik vervolgens op een cel in het gebied waarvoor interesse.
- Links van het kaartbeeld verschijnt het resultaat van de identificatie.
- Klik op het cel-nummer (bestaande uit 5 cijfers) om de achterliggende informatie zichtbaar te maken. Er wordt nu weergegeven welke criteria van de geselecteerde golf-laag (no go, aanbevelingscriteria, landbouw, landschap-erfgoed of natuur-bodem-water) al dan niet aanwezig zijn binnen de geselecteerde cel.
- Indien een criterium aanwezig is, kan je doorklikken naar de fiche uit deze handleiding waarin de (kwalitatieve) randvoorwaarden worden beschreven.
- Klik op het kruisje rechts bovenaan om terug te keren naar het vorige venster.

Dit kan je herhalen voor de verschillende golf-lagen (no go, aanbevelingscriteria, landbouw, landschap-erfgoed en natuur-bodem-water).

Op die manier krijg je een overzicht van de kenmerken van een gebied :

- is het gelegen in een no go-zone?
- met welke criteria moet rekening gehouden worden?
- welke (kwalitatieve) randvoorwaarden bepalen mee de inrichting, het medegebruik en de nevenfuncties bij de realisatie van een 9-holes golfterrein?

Deze werkwijze is ideaal als je gebied niet te groot is en dus niet veel cellen omvat. Is je gebied waarvoor interesse echter groter of wil je een overzicht krijgen van de criteria van alle golf-lagen in een gebied, kan je gebruik maken van het tabblad 'Data bevragen'.

The screenshot shows a GIS application interface with a grid of cells. The 'Tools' tab is active, and the 'Identificeer' tool is selected. A search bar contains the number '32506'. The details panel on the left shows information for object ID 23112, including 'Hoknr 32506' and several 'FICHE' links. The grid cells are color-coded: blue, green, orange, and black, with some cells having diagonal hatching patterns.

Details

OBJECTID
23112

Hoknr
32506

Natuurverwervingsgebieden in IVON
nee

FICHE natuurverwervingsgebieden in IVON
niet van toepassing

Overige ruimtelijk kwetsbare gebieden
ja

FICHE overige ruimtelijk kwetsbare gebieden
http://gis.provincieantwerpen.be/golf/Fiche_N2.pdf

Europese beschermde en provinciaal beschermde soorten
ja

FICHE Europese beschermde en provinciaal beschermde soorten
http://gis.provincieantwerpen.be/golf/Fiche_N3.pdf

Vegetatie met verbod op wijziging
ja

FICHE vegetatie met verbod op wijziging
http://gis.provincieantwerpen.be/golf/Fiche_N4.pdf

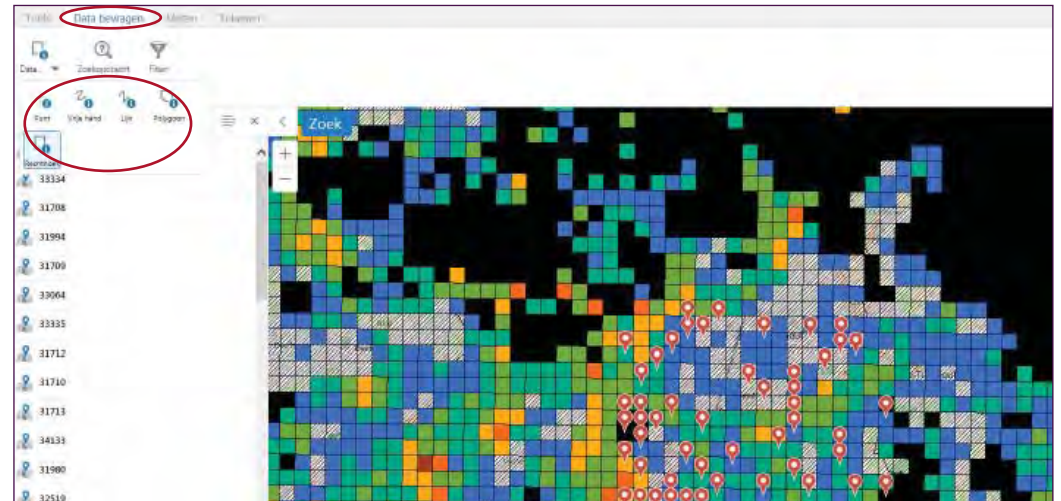
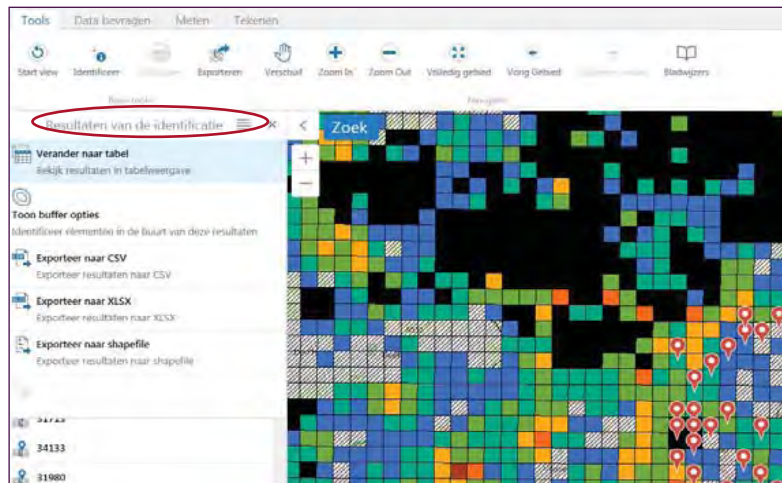
Bijzondere vogels
nee

FICHE bijzondere vogels
niet van toepassing

5. Data bevragen

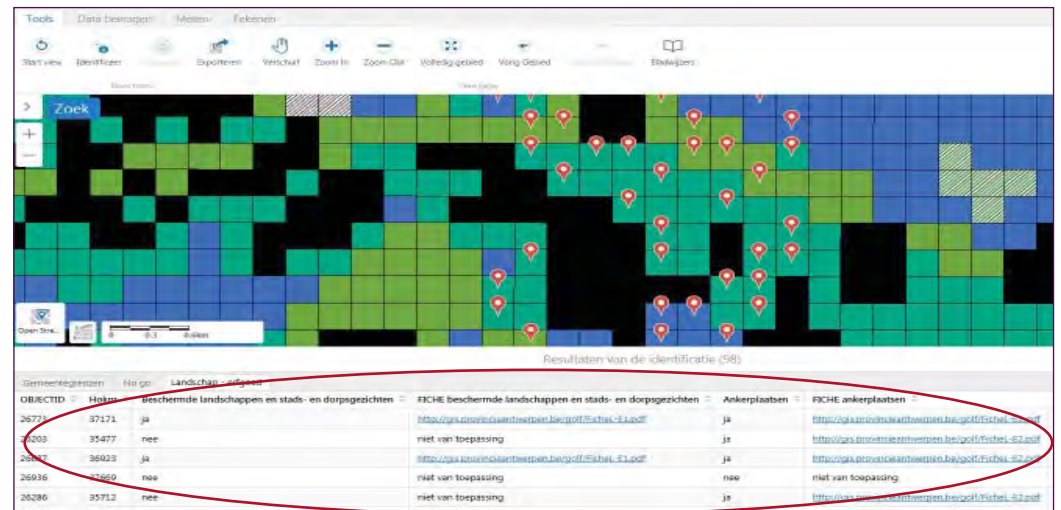
Via het tabblad 'Data bevragen' kan je net als met de tool 'Identificeer' in het tabblad 'Tools' de gewenste data opvragen van een bepaald gebied. Het grote verschil is wel dat je via dit tabblad meer informatie gelijktijdig kan opvragen. Je kan namelijk meerdere cellen tegelijkertijd selecteren, alsook informatie opvragen van meerdere golf-lagen.

Na het selecteren van het gewenste gebied (bestaande uit meerdere cellen) krijg je in de linkerkolom dan ook meerdere resultaten en cel-nummers.

Aangezien het tijdrovend kan zijn om deze één voor één te openen en te bekijken, kan je deze informatie ook laten weergeven in tabelvorm. Dit kan via de knop rechts van 'Resultaten van de identificatie' door te kiezen voor 'Verander naar tabel'.

Zo verkrijg je een tabeloverzicht van alle criteria in het geselecteerde gebied en van de geselecteerde kaartlagen (dus ook meerdere golf-lagen).

6. Meten en tekenen

Onder deze tabbladen vind je tools om lijnen, punten, polygonen, e.a. te tekenen rond het gebied waarvoor interesse. Op die manier kan je een idee krijgen van afstanden en oppervlaktes van het gebied en kan je dit eveneens visualiseren in het kaartbeeld.

Beide tabbladen functioneren op dezelfde wijze, met als enig verschil dat je bij de tab 'Meten' ook afstanden en oppervlaktes te zien krijgt en bij de tab 'Tekenen' niet. Hier krijg je enkel de visualisatie van de ingetekende contour. De tab 'Tekenen' kan bijgevolg dus handig zijn als je een beeld van het gebied wilt exporteren als afbeelding.

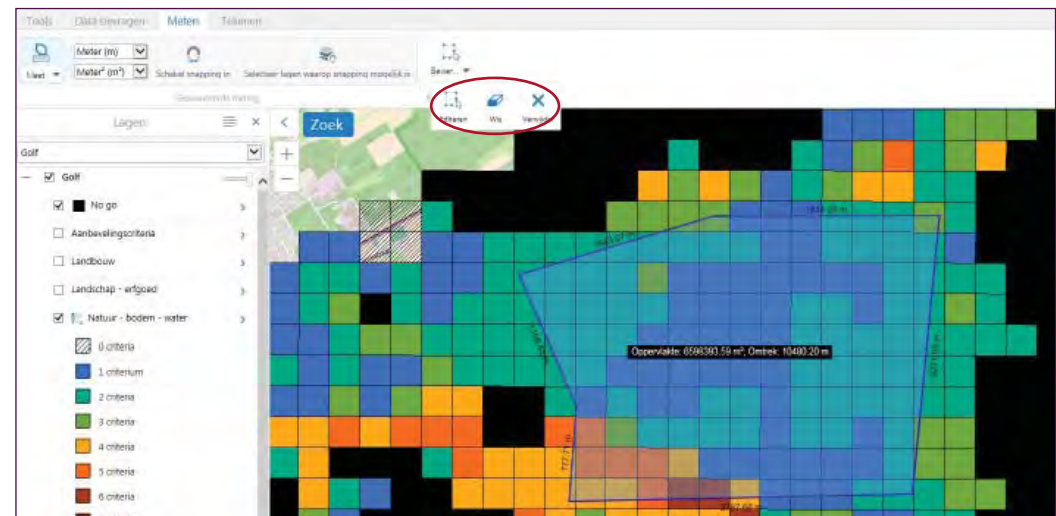
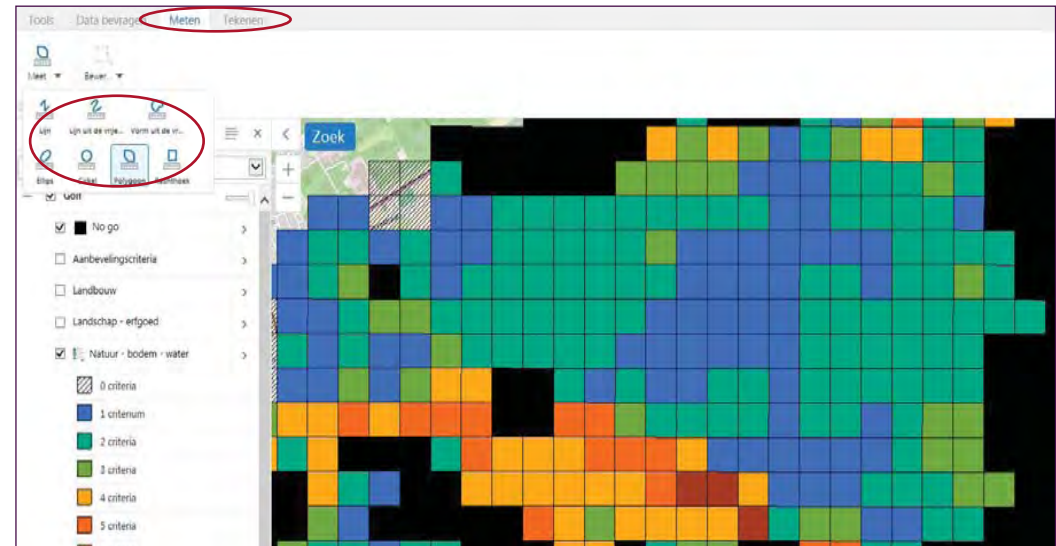
- Klik op het pijltje onder de tab 'Meten' of 'Tekenen' en kies wat je wilt intekenen (punt, lijn, polygoon, e.a.)
- Kies een vorm naar keuze, pas indien nodig de eenheden aan voor de weer te geven afstanden en oppervlaktes en begin te tekenen in het kaartbeeld.
- Ben je klaar dan beëindig je het tekenen met een dubbel-klik.
- Indien je de tab 'Meten' hebt gekozen, krijg je dan automatisch de afstanden en oppervlakte van de ingetekende vorm te zien.
- Wil je de ingetekende vorm nadien nog aanpassen of verwijderen dan kan je de tool 'Bewerk tekening' selecteren.

Door de contour van het gebied waarvoor interesse in te tekenen kan je dit gebied beter visualiseren en gemakkelijker terugvinden tijdens het gebruik van het geoloket Golf.

7. Bijkomende informatie over kaartlagen

Zoek je na de bevraging van het gebied waarvoor interesse nog bijkomende informatie over een specifiek criterium onder de vorm van een kaartlaag, surf dan naar <http://www.provincieantwerpen.be/aanbod/dict/gis/digitale-kaarten.html>

Hier vind je alle geoloketten die de provincie Antwerpen ter beschikking stelt met geografische informatie over verschillende elementen.

BIJLAGE : LINKS NAAR INTERESSANTE DOCUMENTEN

In dit hoofdstuk wordt een niet-limitatieve lijst van juridische kaders opgenomen waaraan moet voldaan zijn bij een potentiële golfontwikkeling. Deze lijst dient als ondersteuning bij verder onderzoek van een gebied waarvoor interesse.

Tevens wordt een leeslijst van interessante documenten en websites (bijkomend aan deze op de fiches) meegegeven.

JURIDISCHE KADERS : THEMA NATUUR-BODEM-WATER

- Regelgeving betreffende vrije vismigratie
 - Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (en de uitvoeringsbesluiten)
 - Bosdecreet
 - Bermbesluit
 - Jachtdecreet
 - Besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot soortenbescherming en soortenbeheer van 15 mei 2009
 - Milieuschadedecreet
 - Europese verordening inzake invasieve soorten
 - NATURA 2000 : Vogelrichtlijnen en Habitatrichtlijnen
 - Ramsargebieden
 - Conventie van Bonn : verbod op opzettelijk vangen, houden of doden van vleermuizen
-
- Grondwaterdecreet
 - Kaderrichtlijn Water (KRW)
 - Wet op onbevaarbare waterlopen
 - Wet op bevaarbare waterlopen
 - Wet op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging
 - Decreet Integraal Waterbeleid
 - Wet betreffende watering en polders
 - Besluit houdende vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffer-voorzieningen en

gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater

- Aanduiding van kwetsbare zones water
 - Krachtlijnen voor een geïntegreerd rioleringsbeleid
 - Waterkwaliteitsdoelstellingen
 - Drinkwaterbesluit
 - Besluit Vlaamse Regering houdende reglementering van de handelingen binnen de waterwingebieden en de beschermingszones
-
- Decreet betreffende de bodemsanering en bodembescherming, Vlaams reglement betreffende de bodemsanering en bodembescherming (Vlarebo 2008)
 - Afvalstoffendecreet Vlarea
 - Decreet oppervlakte delfstoffen en Uitvoeringsbesluit
 - Mestdecreet
 - Besluit van de Vlaamse Regering houdende nadere regels inzake duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest voor niet-land- en tuinbouwactiviteiten en de opmaak van het Vlaams Actieplan Duurzaam Pesticidengebruik

JURIDISCHE KADERS : THEMA ERFGOED EN LANDSCHAP

- Decreet Onroerend Erfgoed
- Conventie van Malta : bescherming van het archeologisch erfgoed
- Decreet houdende vaststelling van een kader voor de gebruikerscompensatie bij bestemmingswijzigingen, overdrukken en erfgoedwaardigheden tot openbaar nut

JURIDISCHE KADERS : THEMA LANDBOUW

- Beheerovereenkomsten (op een landbouwbedrijf)
- Beheer open ruimte, ruilverkaveling, landinrichting en natuurinrichting
- Decreet houdende vaststelling van een kader voor de gebruikerscompensatie bij bestemmingswijzigingen, overdrukken en erfgoedwaardigheden tot openbaar nut

LEESLIJST INTERESSANTE STUDIES EN WEBSITES

- WES i.o.v. Vlaams minister van Sport (2004), Behoeftonderzoek golfsport in Vlaanderen
- GEO, Sustainable Golf Development : creating a Positive Legacy
- Vlaamse Vereniging voor Golf (2012), Irrigatie op golfbanen : tips en adviezen voor duurzame golfbanen
- H+N+S Landschapsarchitecten i.o.v. InnovatieNetwerk (2006), Singelgolf : een nieuwe economische basis voor de landbouw en voor gebiedsontwikkeling door middel van golf
- Nederlandse Golffederatie (2011), Droge voeten duurzame golfbanen : leidraad waterkansen op golfbanen
- Nederlandse Golffederatie (2007); Een golfbaan natuurlijk! De bijdragen van golfbanen aan de ontwikkeling van natuur, landschap en recreatief medegebruik. Provinciale Milieufederatie
- Deputatie van de provincieraad van Antwerpen (2009), Provinciale Prioritaire Soorten Antwerpen
- A.M. van Doorn, T.C.P. Melman, W. Geertsema, B.S. Elbersen, H. Prins, A.H.F. Stortelder, R.A. Smidt, (2012), Vergroening van het GLB door Ecological Focus Area's : Verkenning van doelen, randvoorwaarden, kosten en baten. Wageningen, Alterra, Alterra-rapport 2296
- Maria Isaksson, Maria Sima, Emma Hillström, Patik Isacsson, Jonas Andersson i.o.v. University of Stockholm (2015), Multifunctionality on urban golf courses. STERF, popular scientific articles

- Website Vlaamse Vereniging Golf : www.golfvlaanderen.be
- Website Provincie Antwerpen : www.provincieantwerpen.be
- Website digitale kaarten provincie Antwerpen : <http://www.provincieantwerpen.be/aanbod/dict/gis/digitale-kaarten.html>

**Provincie
Antwerpen**

DEPARTEMENT RUIMTE, ERFGOED EN MOBILITEIT

Dienst Ruimtelijke Planning

Desguinlei 100, 2018 Antwerpen

T 03 240 66 98 - T 03 240 66 23

Mail: ruimtelijkeplanning@provincieantwerpen.be

www.provincieantwerpen.be